

Domoljub

V Ljubljani 12. marca 1941

Čelo 54 · Štev. 11

Usodna napaka

Sila in nevarnost privedeta človeka do tega, da si odkritosrčno prizna svoje napake. Velikokrat je celo tako, da se jih prej morda niti ne zaveda, žele usodni trenutki mu razpršijo vse predsodke, ki mu kakor neka slepeča megla zagrinjajo pogled, da ne more spoznati vzrokov svojega pogina. Tako je bilo treba Francozom v sedanji vojni težkega poraza, da so sprevideli kakšno vlogo je imel komunizem v njihovem narodnem življenju in kako daleč se je vrnila korupcija med njihove vodilne kroge. Velika stiska jim je šele odprla oči.

Nihče ne dvomi o tem, da tudi Slovenci živimo v znamenju stiske, ki je zajela zlasti države v jugovzhodni Evropi. V teh težkih dneh tudi nam vstajajo pred očmi vse one napake, ki si jih v času miru in brezskrbnega procvitanja nismo hoteli priznati ali pa smo jih zakrili za barikade medsebojnega boja.

Ena največjih napak, ki smo jih zagrešili, je pomanjkanje slovenske narodne vzgoje. Z veliko zaskrbljenostjo opazimo, da raven naše narodne samozvesti ne odgovarja našemu pričakovanju. Res je, da so naši ljudje vedno in povsod pripravljeni žrtvovati se za Jugoslavijo. Res pa je tudi, to smo imeli priliko videti v zadnjih dveh letih, da mnoge bega vsaka govorica, jih napolni z dvomi vsaka pretnja, da omahujejo, krivijo hrbte, iščejo stranskih izhodov ter si pripravljajo ležišče, kjer bi se udobno odpočili tudi ob nasprotnem vetru.

Zdaj se je v polni luči pokazala vsa usodnost takozvanega integralnega jugoslovanstva, ki je hotelo graditi močno državo na razvalinah treh narodnosti. Nihče ne more tajiti, da je prav narodnost in narodna samozvest najkrepkejša državnotvorna vez. Zgodovina in stvarno gledanje nam nezmolno govori o treh narodnosti. In te narodnosti, osnovni temelj podobne državne skupnosti, smo mi sistematično izpodkopavali ter s tem istočasno rušili v ljudeh bistvene lastnosti, ki jih morajo imeti v odnosu do svoje države. Kaj čudnega, če v usodnih trenutkih taka na pesek zgrajena ideologija odpove in se mi znajdemo pred ljudmi, ki strahopetno klonejo in ne morejo najti v svojem publem integralizmu nobene odporne moči, ki bi jim jo sicer dala narodna zavest!

Toda če v teh odločilnih trenutkih omenjamo nekatere pretekle napake, ne delamo tega zato, da bi z neko škodoželjnostjo kazali na to ali ono skupino, pač pa zaradi tega, da gledamo na naša življenjska vprašanja v bodoče bolj stvarno. In ta stvarnost, se zdi, že prodira bolj na široko tudi tam, kjer smo jo dozdaj pogrešali.

Neodvisnost in nedotakljivost Jugoslavije

Izjava naše vlade ob sedanjem napetem položaju na Balkanu

V zvezi z različnimi vznemirljivimi vestmi, ki jih razni viri zlobno širijo in ki se nanašajo na sedanji zunanjepolitični položaj, sta predsednik vlade Dragiša Cvetković in podpredsednik dr. Vladimir Maček nedavno sprejela časnike ter jim dala krajšo izjavo v zvezi z omenjenimi poročili, ki so popolnoma neutemeljena in ki jih širi tuja propaganda.

Izjava se glasi:

»Pristojni naši činitelji budno in skrbno spremljajo sedanje dogodke ter jih pravilno ocenjujejo. Pri odločanju o teh dogodkih imajo vedno pred očmi naše najvišje narodne in državne koristi: neodvisnost države in njeno ozemeljsko nedotakljivost.«

Amerika stopila v vojno

Končno je bil dne 9. marca v amerškem senatu sprejet Rooseveltov zakon o pomoči za Anglijo. Po tem zakonu je dobil predsednik Roosevelt pravico posojati ali dajati vojni material, kakor se mu zdi primerno. Danes, to je v sredo, je ta zakon že podpisan. Zdaj bodo mogle ameriške vojne ladje spremljati pošiljke orožja, namenjenega za Anglijo, ameriška vojska se bo mogla bojevati, kjer se bo hotela, vse ameriško orožje bo na razpolago Angliji in njenim zaveznikom. Roosevelt je ob sprejetju

tega zakona izjavil: »Mi smo zdaj pripravljeni dajati pomoč. Naša skladišča so polna, naše orožje je prvovrstno, naša sposobnost, dajati pomoč, raste v ogromnih masah. Prej ta pomoč ne bo prenehala, dokler ne bodo zrušene vse diktature sveta, ki poskušajo človeštvu vsiliti svoj red.« S tem je končno Rooseveltov zakon po precejšnjem času le prodrl.

S to odločitvijo stotimilijonskega ameriškega naroda je borba v Evropi vsekakor stopila v novo dobo svojega razvoja.

Maša na fronti. Angloški vojaki prisostvujejo maši v puščavi

Prava in neprava varčnost

Varčnost je zelo lepa lastnost slovenkega doma, posebej še kmečkega. Prav čedno število vidnih znakov varčnosti imamo po naših vaseh: sicer skromne, ne obsežne, vendar skrbno urejene kmečke hiše in gospodarska poslopja kažejo, kako se s pravih varčevanjem marsikaj da izboljšati in urediti; naše toplo negovane cerkve in cerkvice po deželi glasno pričajo o privarčevanih dinarjih, ki so pripomogli do lepote hiše božje. Ob njih stoje ponosni domovi prosvete in kulture, pa domovi raznih združenih ustanov — vse zrastle iz privarčevanih vinarjev, ki so, zloženi s skupno voljo, napravili prava čuda slovenskega hotenja po izomiki in napredku, ki se jim divijo tujci, ko hodijo po naši zemlji.

Zrasli smo iz varčnosti

Labko bi skoraj rekli, da je vse, kar imamo Slovenci kaj vrednega in ponosnega, zrastle iz naše varčnosti; saj je znano, da kot narod in kot posamezniki ne premoremo bajnih bogastev kakšnega ameriškega Rokefellerja ali Forda. Premoremo pa mnogo smisla in privrženosti za zbiranje in varčevanje — in tudi to je nekaj!

V današnjih časih je varčevanje še prav posebna zahteva dobe, ki v nji živimo. Nam Slovencem na splošno in našemu kmetu posebej z ozirom na rečeno ni treba dopovedovati, kako koristna in potrebna je posebno danes varčnost v vsem gospodarjenju v vsem življenjskem udejstvovanju sploh. A o eni strani varčnosti in varčevanja bi se vendarle kazalo posebno v teh težkih dneh nekoliko porazgovoriti. V mislih imam varčevanje na pravem mestu in o pravem času na naših kmečkih domovih.

Varčuj — toda pametno!

Varčevati takrat in ob takšni stvari, ki iz varčnosti prinese bogat sad, ni ravno tako lahko, kakor bi človek mislil na prvi pogled. Ravno v tem je pa pravi pomen in smisel varčevanja: da ti koristi, in sicer čim bolj koristi, nikakor pa, da bi ti bilo v škodo. Kdo bo varčeval sebi v škodo? Če bi tako delal, bi rekli, da dela nespametno.

Z velikim trudom, ne da bi varčeval s svojimi telesnimi močmi in z močmi svoje družine, obdeluje svojo zemljo. Telo trpi v hudem delu bolj, kakor je primerno in še zdravo. Zato postane kmečki človek še mlad ves zlečen in zgaran; naše gospodinjice in matere so pa sploh marsikje prave mučenice: Vse to izvira odtod, ker se varčuje na nepravem mestu. Splošno je znano tudi kmečkemu človeku, kako se dandanes s prav majhnim telesnim naporom dá premagovati težkih del izvršiti s stroji; a strojev si pri nas vsak posestnik ne more kupiti, lahko bi si jih pa kupili vaščani ene vasi skupno ali celo več vasi skup tako, da bi ustanovili strojno zadrugo. Toda iz nič ni nič, to vsi vemo. Treba je v takšno zadrugo nekaj dati, da se s skupnim denarjem kupijo stroji. »Za združne stroje je škoda denarja, saj niso in ne bodo moji,« modrujejo naši kmečki ljudje in napak varčujejo s sicer težko prisluženimi kovači, nič pa ne varčujejo s svojimi telesnimi močmi in s svojim življenjem, ki je vendar stokrat

več vredno za njihovo domačijo, za narod in za domovino!

Mi še ne znamo varčevati!

Kljub strojem in tehniškemu napredku kmetovanja bo pa vendar kmečki poklic ostal telesno naporen. Toda če je že med najbolj napornimi, naj bi vsaj tudi prinašal trudu in znoju ustrezajoče plačilo za težko delo. Tega pa ni. Iz primerjav z drugimi poklici vemo, da je kmečki človek za svoje delo najslabše plačan, ali z drugimi besedami: njegovi pridelki daleč ne odtehtajo truda in dela, ki je bilo zanje porabljenno. Po časopisih pa pišejo že leta in leta, po predavanjih in tečajih oznanjajo pametni ljudje tudi že leta in leta, da bi bilo tudi na naši slovenski zemlji mogoče celo z manjšim trudom pridelati vsaj še enkrat toliko, če ne še več! Delali so po-

Izboljšanje naših gozdov

Kmetijska zbornica v Ljubljani je priredila gozdarski sestanek v Ljubljani. Po tehtnih razpravah so zborovalci ugotovili to-le:

Gozd igra v narodnem gospodarstvu Slovenije izredno veliko in vidno vlogo. Gozdovi pokrivajo polovico slovenske zemlje, gozdno in lesno gospodarstvo pa daje Sloveniji velik del njenih dohodkov.

Gozdovi, zlasti kmečki, pa v Sloveniji vidno propadajo. Z njimi pa propada tudi narodno premoženje in usihla važen vir dohodkov malega poselnika. Ob slabem donosu izčrpanih in zanemarjenih gozdov trpi Slovenija vsako leto ogromno izgubo.

Gozdarstvo v Sloveniji je deležno premajhne javne podpore, preskromnih javnih sredstev, ki predstavljajo le neznaten del javnih dohodkov iz gozdov in ob katerih je vsak resen napredek gozdnega in lesnega gospodarstva nemogoč.

Predlogi za izboljšanje gospodarstva v gozdovih

1. Brez zadostne javne podpore ne bo mogoče ustaviti propadanja gozdov, še manj pa dvigniti gozdno in lesno gospodarstvo. Zato sestanek predvsem zahteva, da se v javnih proračunih zagotovi zadostni krediti za gozdarstvo, oblastva pa v večji meri upoštevajo predloge, ki jih za izboljšanje tega gospodarstva stavljajo gospodarski krogi.

2. Pri delu za izboljšanje gospodarskih razmer v Sloveniji naj se upošteva celotna sestava našega kmetijstva. Zato naj se pri napovedani samoupravi Slovenije skrb za gozdove uredi skupno s kmetijstvom.

3. Sestanek poudarja, da je glavni vzrok za propadanje gozdov iskati v težkem gospodarskem stanju malega poselnika, ki v stiski vse globlje in globlje posega v svoj gozd, ga uničuje in ruši temelje svojega gospodarstva. Krivo je tudi pomanjkanje obče gozdarskega osebja, ki se pri današnjem številu ne more uspešno boriti proti napredujočemu uničevanju gozdov. Sestanek zahteva, da se kmetijstvo zaradi ohranitve gozdov podpre z vsemi razpoložljivimi sredstvi, obče gospodarsko osebje podvoji, v gozdnatih krajih pa na javne stroške in v strokovno pomoč malemu poselniku, nastavi gozdarji in logarji.

skuse, s številkami so že desetkrat točno dokazali, da je našo zemljo treba gnojiti. Dobro gnojiti. Najprej s hlevskim gnojem in gnojnico, zraven pa še z umetnim gnojem. Ogromna večina naših kmečkih domačij pa še danes gleda, kako dež in sonce uničuje gnoj na gnojišču, ki ni prav stlačen in zložen. Za takšne stvari je škoda časa in truda. Varčevanje z delom in močmi na nepravem mestu! Ogromna večina kmetij še vedno pusti, da se gnojnica, ta »krič« v gospodarstvu, nemoteno razliva po jarkih in kanalih. Treba bi bilo gnojnične jame — a zanjo ni denarja, če pa je, ga je škoda. Spet varčevanje tam, kjer pomeni varčnost — razsipnost. Če bi si za gnojno jamo denar na posodo vzel, bi se ti prav kmalu izplačala — pozneje bi pa imel od nje čist dobiček, ti in tvoji potomci. Varčnost je res lepa čednost, a varčnost v takem primeru je vredna obsodbe, ker škoduje domačiji.

4. Drobljenje male gozdne posesti naj se zaustavi, pomanjkanju gozdov pri mali posesti pa odpomore z veleposestniškimi gozdovi.

5. Gozdno gospodarstvo naj se s sodelovanjem gospodarskih krogov načrtno in smoteno uredi. V načrtu naj se predvidi tudi nujno potreben celoten popis kmečkih gozdov.

6. Sestanek poudarja velik pomen gozdarske prosvete kmečkega ljudstva za gozdno in lesno gospodarstvo. Za napredek tega gospodarstva naj oblastva posvete širjenju te prosvete vso skrb, čimprej pa naj se za leto namene ustanovi tudi poseben gozdarski zavod za Slovenijo.

7. Saborodna kraška zemljišča in goličave morejo dati zadovoljiv donos le s uvedbo gozdne kulture. Pogozdovanje teh zemljišč naj se pospeši in izdatneje podpre z javnimi sredstvi.

8. Nepravilno gospodarstvo v hudourniških območjih pospešuje poplave in divjanje hudournikov. To gospodarstvo naj se prilagodi potrebam smotrene ureditve hudournikov, urejanje hudournikov pa podpre z izdatnejšimi javnimi sredstvi.

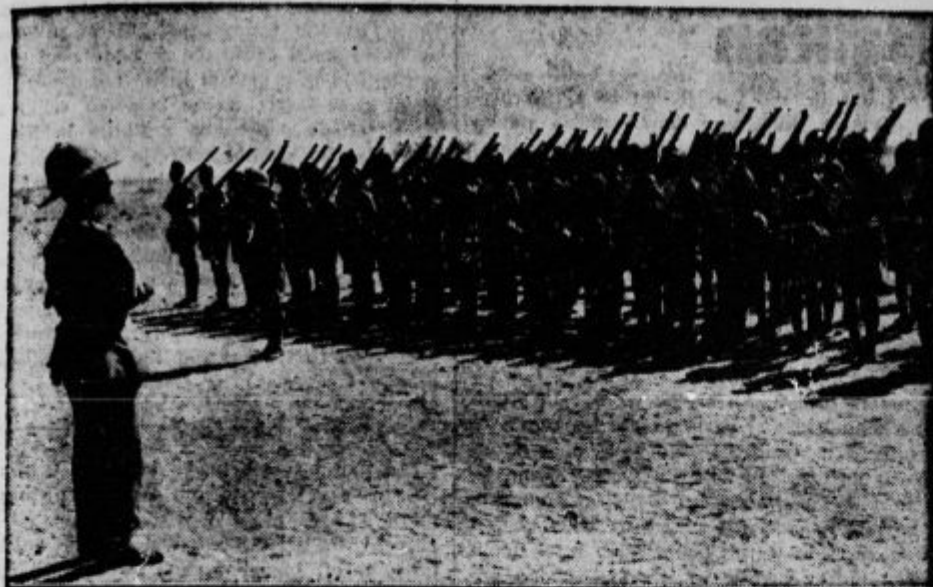
9. Organizacija lesnih in gozdnih zadrug, ki je za razdrobljeno gozdno posest v Sloveniji najboljša in nujno potrebna rešitev, naj se posveti čim večja javna skrb.

10. Narasčajoči brezposelnosti v Sloveniji bi mogla najbolje odpomoči načrtno organizirana lesna industrija in obrt, ki imata varno zaledje v prostranih gozdovih Slovenije. Tej industriji in obrti naj se zagotovi čim večji razmah.

11. Zavarovanje gozdnega in žagarskega delavstva naj se v celoti in smoteno izvede. V ta namen naj se pospeši tudi delo za splošno ljudsko zavarovanje.

12. Davčna bremena na gozdove naj se znova porazdele tako, da bodo upoštevane tudi donosnost gozdnega gospodarstva in socialne potrebe prebivalstva.

14. Sestanek poudarja potrebo, da se za rešitev posameznih važnejših gozdarskih vprašanj prirede še posebni javni sestanki ob sodelovanju strokovnjakov ter predstavnikov gospodarskih ustanov.

Abesinski cesar Haile Selasije nadzoruje svoje čete, ki se bore s Italijani v notranjosti Abesinije

Nemško topništvo gre na svoje postojanke

Važnost angleške Malte

Ne mine akoraj dneva, da ne bi v vojnih poročilih brali o vsakodnevnih napadih italijanskega, v zadnjem času pa tudi nemškega letalstva na Krf—Malta—Kreta in Derna oziroma Benghazi. V tem sestavu je Malta za Angleže neprecenljive vrednosti.

Vendar ne smemo prezreti, da je vrednost tega sredozemskega otoka predvsem pomorskega oporišča. Malta je od pomorske strani prav gotovo nezavzetna. Toda mnogo bolj ranljiva je za zračne napade. Ravno zaradi tega pa se napadi iz zraka tudi neprestano nadaljujejo in sistematično uničujejo njene utrdbe in letališča. Namen Nemcev in Italijanov je, da bi z zračnimi napadi tako ohromili obrambo otoka, da bi kasneje bil mogoč napad tudi od morske strani. V tem primeru bi se Italijani seveda na otoku izkrcali in se polastili predragocenega otoka.

Verjetno se bodo v tem pravcu nadaljevala prizadevanja Nemcev in Italijanov nad Malto in okrog nje. Nekateri domnevaajo, da je bila Malta predmet zadnjih razgovorov med nemškim in italijanskim pomorskim poveljnikom. Angleži se zavedajo nevarnosti, ki jim od te strani preti in zaradi tega z vsemi silami branijo to važno pomorsko postojanko. To si lahko samo tako razlagamo, da je Malta vojno oporišče prvega reda. Gotovo je Malta najbolj utrjen vojaški tabor v Sredozemlju. Njeno pristanišče La Valeta, ki spominja na velikega mojstra janezovcev, pa je gotovo najboljše zavarovano sredozemsko pristanišče.

Malta leži sredi pota med Gibraltarjem in Suezom ter tako učinkovito varuje pot v Indijo. Za Angleže je v sedanji vojni razen tega predragocena opazovalna točka. Z Malte morejo ščititi svoje ladje, ki plovejo skozi

Zobobol lahko odstraniš

VERAMON.

Veramon se nadalje uporablja pri glavobolu, po preveč zavihtem alkoholu, pri bolečinah ran in bolestin menstruaciji.

Zavitki z 2 tabletama in z 10 ter 20 tabletami se dobe v vseh lekarnah.

VERAMON

Oglas, reg. pod B. Br. 11896 od 1. XI. 1938

sicilsko ožino in ki prevažajo vojni material na Grško in v Egipt, istočasno pa tudi nadzirajo nasprotnikovo delovanje v Sredozemskem morju. Malta more učinkovito preprečiti dovoz čet in vojnih potrebščin iz Sicilije v Afriko. Tudi močno utrjeni italijanski otok Pantelerija je pri tem ne more ovirati.

Ugibanja o Afriki

V Severni Afriki je angleška ofenziva proti italijanskim oboroženim silam v Libiji nena doma obstala. Po raznih dejstvih smo sklepali, da bodo Angleži skušali izkoristiti svojo premoč bodisi glede orožja, bodisi glede moštva ter skušali Italijane iz Libije sploh izriniti. Toda stvar se je zasukala drugače. Angleži so se ustavili na meji Tripolitanijske in zdi se, da ne pričakujejo kake koristi od nadaljnjega prodiranja. Kaj jih je nagnilo k temu, da so svojo ofenzivo sredi najhujšega ognja kar ustavili? Morda je vplivala nanje nemška zasedba Bolgarije. Nemci so namreč prišli v bližino Egejskega morja ter se s tem precej približali življenjski žili angleškega imperija, ki teče iz Egipta preko Palestine in Mezopotamije v Indijo. Angleži so od te važne žile srečno odvrnili Italijane, toda na drugi strani so se ji močno približale nemške oborožene sile, ki zlasti s svojim letalstvom lahko resno ogrožajo nekatere važne točke angleških sredozemskih postojank. Angleži potrebujejo zato na vzhodu močne armade, ki bi zadržale morebitni naval na vzhodni del Sredozemlja. Možno je tudi, da so Angleži ustavili svojo ofenzivo v Libiji iz preprostega razloga, ker zdaj njihove koristi v Egiptu niso več ogrožene, odkar so strli ofenzivno silo italijanske vojske. Vendar so to samo ugibanja raznih časopisov. Bližnja bodočnost nam bo kmalu pokazala, v koliko so ta ugibanja osnovana.

V VSAKO HIŠO DOMOLJUBA!

Bitka za Balkan

Nemške čete v Bolgariji

Nemške čete so na svojih pontonskih mostovih, ki so jih napravile čez Donavo, vkorakale v Bolgarijo in jo v treh dneh popolnoma zasedle, ne da bi padel en sam strel in ne da bi bila prelita kapljica krvi. S kakšnimi občutki so Bolgari sprejeli nemške čete, je težko reči. Uradna poročila govorijo o velikem nardušanju bolgarskega ljudstva, ko je sprejemalo svoje stare bojne tovariše iz zadnje svetovne vojske. Bolgarski narod je uverjen, da bodo sedaj popravljene krivice, katere je moral prenašati zaradi krivičnega miru.

Poravnajte naročnino za „DOMOLJUBA“, ker ga bomo sicer morali ustaviti!

«In kaj potem,» to je tisti črv, ki danes razjeda marsikatero Bolgara. Toda naj bo temu tako ali tako, resnica je, da je danes Bolgarija zasedena v vseh delih in da so nemške čete v preteklih treh dneh prišle že na bolgarsko-grško in bolgarsko-turško mejo. Kam bodo krenile te armade sedaj, trenutno še ne vemo. Vemo pač samo to, da se je za Balkan začela velika bitka in nihče ne more točno povedati, kako se bo ta bitka končala...

Nadaljnji nameni nemške armade

Da ni prišla nemška armada v Bolgarijo počival, to je pač jasno vsakemu otroku. Vsekakor bo od sedaj naprej Bolgarija odskočna deska, vprašanje je samo, v katero smer. Ali proti Grčiji? Ali proti Turčiji? Ali proti obeh? Da so te nemške armade namenjene, da napadejo Anglijo, kjer koli bi se pojavila, je pa itak jasno.

Nemška diplomacija, ki vedno tako spretno modeluje z armado, se je v preteklem tednu

najprej obrnila na Turčijo, da bi z njo uredila nekatere odnose, da bi mogla potem bolj nemoteno pritisniti na Grčijo, da čimprej sklene mir z Italijo. Voditelj Nemčije, Hitler, je poslal k predsedniku turške republike nekoga visokega uradnika s pismom, ki vsebuje razne predloge za ureditev medsebojnih odnosov. Pravijo, da je bilo to zgodovinsko pismo zelo ljubeznjivo in je vsebovalo najbrž prijazno vabilo, naj se Turčija otrese Anglije in prestopi iz angleškega tabora v nemški tabor in naj ostane popolnoma mirna s svojo vojsko ob hosporskih očinah. Ali morda vsebuje to pismo tudi kakšne grožnje, pa ni znano. Do trenutka, ko pišemo te vrstice, turško stališče in točen odgovor na to pismo še nista znana. Znano je, da so bili Turki odločeni v tistem trenutku, ko bo kdo napadel njo ali pa Grčijo, nastopiti z orožjem. Kdo ve, ali bodo Turki ostali temu stališču tudi v bodoče še zvesti. Ali bodo popustili ali pa bodo udarili? Končni usodni sklepi turške vlade bodo znani prihodnje dni. Vsekakor pa bodo ti sklepi odvisni od zadržanja sovjetske vlade, ki je ob priliki zasedbe Bolgarije izjavila, da se ne strinja s takšno bolgarsko politiko in da pomeni zasedba Bolgarije razširitev vojske. Na to sovjetsko izjavo, ki izraža vsaj rahlo nevoljo, pa je Nemčija odgovorila, da je prav nič ne briga, kaj misli pri tem Sovjetija. Izključeno pa ni, da bi Sovjetija kljub temu sklenila z Nemčijo kakšno novo pogodbo, da bo pritisnila na Turčijo, naj da popoln mir in naj ne začne vojske. Morda se bo to zgodilo za ceno Dardanel.

Pritisk na Grčijo se še ni pričel, a ga moremo pričakovati vsak trenutek. Neuradni viri poročajo, da bo Nemčija v prihodnjih dneh poslala grški vladi ultimatum, v katerem bo zahtevala, da takoj ustavi vojskovanje z Italijo v Albaniji, pa naj magari obdrži zasedeno ozemlje, dalje naj spodi iz Grčije angleške letalce in ostale angleške vojake, prepusti Nemčiji oporišča v Solunu in Patrasu, in sicer samo za čas vojske. Vsekakor drugačen položaj bi sedaj imela Grčija, če bi imela Anglija v okolici Soluna že izkrcano močno vojsko, ki

naj bi vdrla v Bolgarijo. Tako pa nastaja v Grčiji izredno težaven položaj in nikakor se ne bomo smeli čuditi, če se bodo med grškimi voditelji in med grškim ljudstvom dobili ljudje, ki bi nasvetovali, da se izognejo veliki katastrofi, mirno poravnava z Italijo in Nemčijo. Potem se bo zgodilo z Grčijo podobno, kar se je lansko leto zgodilo z malo, a junaško Finsko, ki je morala po tolikih zmagah končno vendar skleniti mir in odstopiti vzhodno Karelijo sovjetski vladi. Iz Grčije prihajajo sicer poročila, da ne bodo nikdar klonili, a vendar veliki premoči, ki jim grozi od strani Nemcev, ne bodo mogli dolgo kljubovati. Sicer je pa nadaljnje zadržanje Grčije zavisno tudi od stališča sovjetske Rusije.

Kaj bo storila Anglija

Edino v tem primeru bi mogli Grki nadejati vojsko, če bi bili Angleži pripravljeni takoj izkrcati nekje v okolici Soluna ali vsaj nekje v Grčiji velike množice svoje vojske in takoj začeti ofenzivo proti Nemčiji, ki je že trdno zasidrana v Bolgariji. Jasno se vidi, da hodi Angležem vedno na pot okoliščina, da so veliko premalo pripravljeni šli v tako strahotno vojsko, katera se bje sedaj. Kaj sta opravila angleški zunanji minister Eden in šef generalnega štaba v Ankari in v Atenah, je zavito v kopreno in točni sklepi teh posvetovanj še niso prišli v javnost.

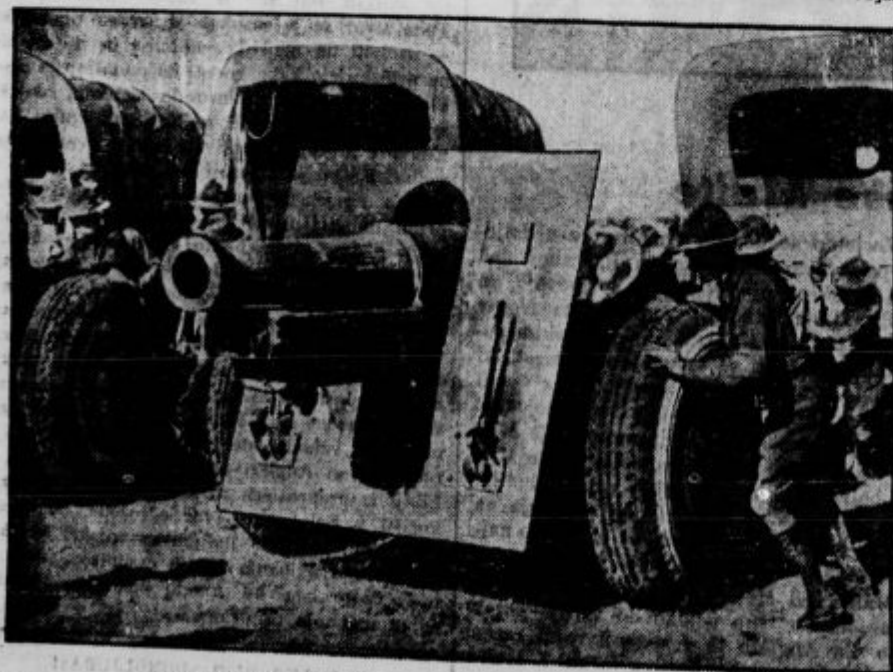
Ko se razvija med Anglijo in Nemčijo vojna na zahodu, se bo končno spomnili vendar sprožila velika borba med Nemčijo in Anglijo v okolici Soluna za premoč v vzhodnem delu Sredozemskega morja. Te dni v mednarodnem nevtralnem tisku ponavljajo vprašanja, zakaj Anglija že ni napravila korakov, ki bi bili v skladu z razvojem, ki se sedaj valja na ozemlju okoli Soluna. Nekateri razlagajo to angleško taktiko s tem, da ima Anglija na vzhodu premalo svoje vojske, da bi se spoprijela z Nemčijo v okolici Soluna in da bo skušala Anglija prehiteti Nemčijo drugod, in sicer z zasedbo Dardanel. Ali se zdi Angliji posest Dardanel važnejša kakor pa posest Soluna? To vprašanje se bo pač moralo v najkrajšem času rešiti, če noče Anglija, da bi bila popolnoma izrinjena iz evropske celine.

Izum, ki bo ustavil letala na 400 km

Sloviti ameriški izumitelj, srbski rojak Nikola Tesla, je v zadnjih časih izpopolnil izum tako imenovanih »smrtnih žarkov«. Pravi, da z njimi lahko ustavi delovanje letal na daljavo 400 km, stroški za potrebne priprave bi znašali dva milijona dolarjev, stroji bi lahko bili izdelani v nekaj mesecih. Po tem času bi bila Amerika docela zavarovana pred vsakim tujim napadom. Tesla je iznajdbo ponudil v nakup vladi Združenih držav, piše »New York Times«. Kaže pa, da Tesla ne bo mogel prodati svojega dragocenega izuma, ker so trgovci s topovi zdaj vložili preveč kapitala za izdelavo sedanjega obrambnega in napadalnega orožja. Teslov izum pa bi jih spravil ob zasluzke.

Francija uradno poroča, da je imela v zadnji vojni 100.000 mrtvih, 1.200.000 ranjenih, 1.500.000 ujetih; 65% častniškega zbora je izgubljenega.

Koprivnica pri Rajhenburgu. Zivinski sejem v Koprivnici je bil dobro obiskan. Zivnorejci, ako želite živno dobro prodati, pritenite jo v Koprivnico na prihodnji sejem, ki bo 18. julija.

Ameriško teško topništvo pripravljeno, da se odpelje v Anglijo

KAJ JE NOVEGA

»Naj nam usoda da kakršno koli bodočnost, ponosni na preteklost in svesti si svojih pravic in sedanjih dolžnosti, gremo mi vojaki vedrega čela in dvignjene glave dogodkom. nasproti. Naše geslo je: vse za blagor kralja in domovine!«

Divizijski general Lj. Stefanovič, poveljnik dravske divizijske oblasti, ki je imel preteklo nedeljo v Ljubljani kremenit in odločen govor o pripravljenosti naše jugoslovanske vojske

d Ob dvestoletnici vladanja papeža Pija XII. so bile po raznih slovenskih krajih tako tudi v Ljubljani lepe spominske svečanosti.

d Ob priliki koncerta za našo vojsko, ki je bil 9. marca v ljubljanskem opernem gledališču, je imel poveljnik dravske divizije odločen govor, v katerem je med drugim poudaril, da je ni žrtve, ki bi je ne sprejeli, če gre za našo svobodo in pravico, da svobodno živimo na rodni zemlji. — Ban dr. Natlačen pa je dejal tudi sledeče: »Mi Slovenci svojo jugoslovansko vojsko visoko cenimo, smo najo ponosni in ji popolnoma zaupamo. — Prireditve se je udeležil tudi minister dr. Kulovec.

d Jugoslavija je svobodoljubna država. Belgrajska »Ravnopravnost« poroča o glavni skupščini Rusinskega narodnega prosvetnega društva v Krsturu, kjer je glavni poročevalec M. Kovač med drugim poudaril tudi sledeče: »Naš narod, ki je prišel v te kraje iskajoč dela, je vzgojen pod tujimi vplivi, ki so bili nasprotni slovanstvu. V bratski državi je prost tujega vpliva; v Jugoslaviji je začel svobodno dihati in se razvijati.«

d Prijetna je vožnja na kmečkem vozu. Te dni je obiskal nemški poslanik na našem dvoru, g. von Heeren, podpredsednika naše vlade, dr. Vlad. Mačka, na njegovem pose-

stvu v Kupincu blizu Zagreba. Posestvo si je nemški poslanik ogledal na kmečkem vozu, ki ga je vodil sam dr. Maček. Voz je bil kar preprosto urejen. Gostje so sedeli na lesenih deskah, pod nogami pa so imeli naloženo seno.

d »Slovenska straža« bo izdala za letošnjo veliko noč umetniške razglednice, na kar že danes opozarjamo vse, ki jim je ta narodnoobrambna slovenska ustanova pri srcu.

d Za slovenske visokošolce. Zagrebška tvrdka »Kaštel, tvornica kemijsko-farmaceutskih proizvodov, je za dvajsetletnico svojega obstoja poklonila dekanatu ljubljanske medicinske fakultete vsoto 10.000 din in izrazila željo, da se iz tega zneska plačajo tri nagrade za najboljše naloge, ki bi jih o določenih temah iz medicinske znanosti oddali slušatelji medicinske fakultete v Ljubljani. Brez dvoma je to lep primer, vreden posnemanja zlasti na slovenskih tleh.

d Novo vodstvo Glavne združene zveze je bilo izvoljeno t dni. Za predsednika je izbran predsednik vlade Dragiša Cvetković, za I. podpredsednika dr. Fr. Kulovec.

d Ban dr. Natlačen je v četrtek 6. marca slovesno otvoril po zdravstvenih pravilih urejeno šolsko kuhinjo Higijenskega zavoda v Ljubljani.

d Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani vlijudno vabi vse one vlagatelje, ki se še niso zglasili zaradi dogovora o izplačilu hranilnih vlog, da se čim prej zglasijo v njeni poslovalnici med 8 in 12.

d O prizadevanjih vlade za napredek kmetijstva je govoril te dni v Valjevu kmetijski minister dr. Čubrilovič. Povedal je med drugim, da predvideva načrt postavitev 50—60 posebnih vrst šol za gospodarje in gospodinje. Šole bi pozimi obiskovale ženske, poleti pa moški. Obiskovalci takšnih šol bi imeli pravico nadaljevati svoje izobraževanje na nižjih kmetijskih šolah. Načrt določa dalje ustanovitve nižjih kmetijskih šol za vsakih pet okrajnih glavarstev po ena, za vsako banovino pa ustanovitve ene višje kmetijske šole. S tem v zvezi bi se izvedle izpremembe določil za sprejemanje na univerzo tistih učencev, ki so že dovršili srednje kmetijske šole. Tem bi bilo po ministrovem mnenju treba omogočiti vpis na gospodarsko kmetijske fakultete. S takšno organizacijo šolstva bi se dosegla višja izobrazba kmetovalcev in obenem dvignila višina našega kmetijstva na splošno.

VINA dolenska, štajerska in sploh vseh vrst, kupite pri **CENTRALNI VINARNI v Ljubljani.**

Dom Sv. Josipa i Sv. Mihaela za ubogu siročad, Hrv. Leskovac prosi za kakršnokoli podporo v denarju ali v materialu, da si bo mogel zgraditi nov dom za osirotele otroke. Sedanja stavba je majhna in v tako slabem stanju, da je nevarnost, da se podere. Darove je pošiljati na Dom Sv. Josipa i Sv. Mihaela, Hrv. Leskovac.

d Naš »Durmitore« sedaj v angleških rokah. »Dubrovačka paroplovodba« je prejela potrjeno poročilo iz Londona, ki pravi, da so naše angleške čete pri prihodu v somalijsko

Vsakdo ve da je **ASPIRIN**

sredstvo proti hripi in prehladu. Pri kupovanju treba paziti, da je vsak zavitek in vsaka posamezna tableta obeležena z »Bayer«-jevim križem. Nikoli ne pozabite, da Aspirina brez »Bayer«-jevega križarja

Glasnik rep. pod št. št. 1297 od 25. marca 1940.

luko Kismajo nepoškodovan dubrovniški parnik »Durmitore«. Tako je poleg posadke rešen tudi parnik, ki se nahaja sedaj v angleških rokah.

d O priliki 1300 letnice pokristjanjenja Hrvatov bodo letos tudi v Sarajevu velike svečanosti sarajevskih in bosanskih katoličanov.

d Uredba o narodnih gledališčih se pripravlja. Zagotovila bo gledališčem samoupravo.

d Načrt vodovoda za Slovenjgradec, ki bo veljal štiri milijone din, je gradbeno ministrstvo odobrilo.

d Zveze srbskih društev v Zagrebu je ustanovilo 16 zagrebških srbskih društev.

d Eksplozija je nastala na italijanskem parniku »Seunio«, ki je v bližini Splita naložil cement. Ladja se je do polovice potopila.

d Ne odrekajte splavarjem starih pravic. Splavarji so že več let uživali ugodnost polovične vožnje pri povratku iz južnih krajev države, kamor spravljajo splave iz Savinjske doline in okrajev Dravograd in obeh okrajev Maribora. To ugodnost so si morali splavarji vsako leto izprositi. Tako so letos ponovno potrkali na merodajna vrata in prosili za ugodnost polovične vožnje, ki pa se jim zaneskrat še ni priznala. To odklonilno stališče ministrstva železnic bi naše splavarje silno prizadelo. Ugodnost polovične vožnje so splavarji uživali že leta in leta. Ze sam socialni moment je dovolj temeljni vzrok poleg nacionalnega, da ministrstvo železnic lahko upošteva prošnjo splavarjev in jim tudi letos prizna ugodnost polovične vožnje. Prepričani smo, da se bodo merodajni zavzeli za našo splavarje in jim izposlovali tudi letos ugodnost polovične vožnje, naše delavstvo pa jim bo hvaležno za njihov trud.

d Oče 21 otrok. Zagrebškemu delavcu in vojnemu invalidu Ivanu Slatu se je te dni rodil 21. otrok. Otrok je enajsto moško dete. Botroval mu bo zagrebški nadškof in hrvaški

metropolit dr. Alojzij Stepinac. Otrok bo dobil po svojem visokem botru ime Alojzij. Delavec Štat je že 60 let star, njegovi otroci so vsi živi in zdravi. Je delavec, pa vendar preživlja tako številno družino. Kaj rečejo k temu naši bogatinski razvajenci, ki pravijo, da več ko enega ali dveh otrok ne morejo vzdrževati?!

d Licejska kuhinja v Ljubljani se že neli v mogočno starbo vseučiliške kuhinje.

d 150.000 din škoda je povzročil požar posestniku Jakobu Štoru v Tremerjih pri Celju.

d Iz česa je hrvatski ljudski kruh? Iz 85% pšenikne enotne moke, 15% rižne, 20% ječmenove moke in 10% krompirja. Dosedaj je bil ljudski kruh na Hrvaškem le iz pšenikne in rižne moke.

d 60.000 juter zemlje je že vedno pod vodo v Banatu. Ljudi skrbi setev.

d Akademski kuhinja v Beogradu je začela to dati poslovati. Hrano — kosilo in večerjo — bo dobavilo 1200 dijakov, vsak za ceno 350 din mesečno.

d Komunistični visokošolci rujejo na ljubljanskem vseučilišču naprej. Tega je namom narodu že več kot preveč, zato zahtevamo, da se rovarji dosledno poščejo in pošljejo v kraj, kjer svojega delovanja ne bodo več mogli zlorabljati v škodo miru in ugleda države.

d Ko je hotel bres dovoljenja prekerati državno mejo pri Holmecu ob jugoslovansko-nemški meji, je bil ustreljen 27 letni Logar, delavec v jeklarni v Guštanju.

d Ko draže samo, tudi goljufaje. Člani tržnega nadzorstva v Osijeku so te dni pregledali mleko, ki ga dovažajo v mesto, prav tako pa so preiskali trgovine, kakor tudi trge in prekupce, ki dovažajo živila iz okolice v

mesto. Pri preiskavah, izvršenih v trgovinah, so ugotovili, da imajo trgovine ponarejen cimet, poper, kakao, kavo in še drugo kolonialno blago. Pri dveh trgovcih so našli poper, ki je bil ponarejen s pomočjo tako imenovanega surogata »sipe«. Drobno zmlata paprika je bila večkrat ponarejena tako, da so ji dodali do 50% moke. Kakao pa je bil primešan škrob. Napredaj pripeljano mleko je bilo deloma posušeno, deloma pa so mu dolili vode. V nekaterih primerih je znašal dodatek vode mleku 8—37%.

d Občina Strigova pride pod Hrvatsko, občini Draga in Osilnica iz žabarskega okraja, pa se priključita banovini Sloveniji.

d V Banjalaki se pešinske podastili spomin umrlega bivšega španskega kralja Alfonza XIII., saj je po njegovem posredovanju bilo pomiloščenih med svetovno vojno 16 na smrt obsojenih Srbov iz Banjalake. Od teh živi še danes 9 oseb.

d Sprejem mladeničev v Inženirsko podčastniško šolo v Sabcu, Konjeniško v Zemunu, Artilerijsko v Cupriji in Avtomobilsko podčastniško šolo v Beogradu, starost od 18 do 21 let. Rok za prijavo je kratek. Vsa tozadnja pojasnila dobite ustmeno ali pisмено: Koncesionirana pisarna Per Fran, kapetan v p. Ljubljana, Maistrova 14. Za pismen odgovor prilomite znamke ali kolek za 10 din.

d 850 ton parafina za potrebe naše industrije in obrti bodo dobili v kratkem iz Rumunije.

d Razbojnik Hace pride na vrsto. Konec marca se setane v Ljubljani veliko sodišče, da sodi razbojniku in rokovanju Toneu Hacetu, ki je star 23 let; rodil se je 17. aprila 1917. v Podcerkvi na Notranjskem. Obtožen je zaradi roparskega umora, dalje usmrtilive oblastvenega organa ter dalje 39 zločinov raznih vlomnih tatvin in ropov, ko je skupaj s svojimi tovariši naplenil v dobrem letu raznega blaga in denarja v vrednosti okoli 150 tisoč dinarjev.

d 100 milijonov dinarjev posojila je najela zveza vodnih zadrug v donavski banovini (kje?) za nujna dela. Pri seji, na kateri so govorili o razdelitvi tega denarja, sta bila v Novem Sadu navzočna tudi prometni minister Inž. Bešlić in ban dr. Kijurina, beograjski župan Jevrem Tomić pa je sejo vodil. Posojilo

Družina je država

Človek je družabno bitje. Sam zase ne more živeti. Družabnost je nujno rodila državo. Zato uči apostol, da je ni oblasti razen od Boga in te, ki so, so od Boga postavljene. Kdor se torej ustavlja oblasti, se upira božji naredbi. Vemo pa, kakšen duh vlada danes vsepovsod, duh odpernosti in dah nemodeljivosti. Družinske življenje je v horist državi. Kjer znajo doma ukloniti svoje volje družinski oblasti, tam bodo znali biti tudi javnim odredbam pokorni, kjer je pa družinsko življenje uničeno, tam pa tudi država ne pride do svoje veljave. In uporničev se koti rod hudočelcev, hudočelci so javna pokora vsake države. Država ji se morala tega zavedati in vzorno družinsko življenje vselej in povsod podpirati. Na vzornih družinah stoni država, na pokvarjenih pa je doma njena poguba.

100 milijonov so dobile zadruge po nizki obrestni meri, namreč po 3%. Obenem so dobile tudi 10 milijonov posojila za nakup pogouskega materiala. Vse zadruge bodo dobile dovolj pogouskega materiala, ker se je za to vprašanje zavzel posebno prehranjevalni minister dr. Protič.

Novi grobovi

m V Središču je umrla sto štiri in pol letna ženica Terezija Curin, roj. Kolarik, v župniji Sv. Boltenk na Kogu. Bog daj pokojnici večni mir!

m Umrli so: v Ljutomeru posestnik Golobit Jakob, v Ptujcu trgovka Erna Klemečič, v Mariboru davčni kontrolor v p. Josip Masten, v Velikem Cerovcu hčerka posestnika in gostilničarja Danica Badovinac, v Ponikvah ob juž. žel. župan Anton Štor, v Zireh poštni zvanik Alojzij Demšar, na Lokah pri Zagorju poslovodja v p. Ivan Ostrožnik, v Ločah pri Poljčanah posestnik Jože Kranjnc, v Dobrunjah zasebnik Leopold Rozman, v Tacnu Frančiška Tršan, v Zabjeku pri Laporjah posestnik Anton Bevc, v Novem mestu učiteljica v p. Gizela Eckel. — V Ljubljani so odšli v večnost: bivši trgovec Kolnik Ludovik, Zdenko Jerko, višji kriminalni nadzornik v p. Ivan Toplikar, žena uradnika Rižnar Agata roj. Simenc, znani gospodarski delavec g. Janko Jovan, Karolina Freyer, Helena Suyer roj. Petričič, uradnik drž. žel. v p. Gašpek Anton, vdova po trgovcu Celicija Klimanek, Vinko Kern in Marija Megušar roj. Zumer. — Naj počivajo v miru!

Is uredništva. V Ambrus: Poročajte nam kaj bolj zanimivega! — Nekaterim dopisnikom: Dopise naslovite na uredništvo in ne na upravništvo. — Sv. Benedikt: Zanimive novice so nam vedno dobrodošle. — V 10. šte. »Domoljubac« od 5. marca je tiskarski škrat med dopisi Gančane v Slovenski krajini spremenil v Janče, kar s tem popravljamo. — Rečica: Naprošene knjige nimamo. — Smešnice: Izbrali smo samo štiri. Drugo bo urejeno. — Radeče: Verjemite nam, da je koristnejše, če ne objavimo. — Dopise o številnih družinah naj spremljajo vedno tudi njih slike. — V št. Janč: Obširno o tem je že pisal »Slovenec«.

Jubilej vzorne zadruge

(Smartno pri Litiji.)

Te dni smo praznovali 40-letnico Hranilnice in posojilnice ter 20-letnico Kmetijske zadruge. Ker imata obe zadruzi nad 450 članov, od katerih je vsak član v imenu svoje družine, se je veselila lepih jubilejev pač velika večina vse fare in okolice. G. dekan Gornik je daroval 24. febr. sv. mašo za umrle ustanovitelje in člane obeh zadrug. Na koru je lepo prepeval domači pevski zbor.

Po sv. maši je bilo v lepo okrašeni dvorani Zadružnega doma slavnostno zborovanje. Predsednik hranilnice Strman Lojze se je spomnil velikih slovenskih zadrugnikov dr. Kreka in dr. Korošca, nato pa še ustanovitelja Hranilnice pokojnega kanonika Lavrenčiča. Nato je prebral pozdrave in čestitke še živih ustanoviteljev in bivših naših sodelavcev: kanonika Riharja, Štruklja, Sparhaklja, Pleha in drugih. Naše ljudstvo je vsem na njihove velike zasluge že zmeraj hvalež. Nalo so govorili, predsednik H. in P. Star-

man Lojze, predsednik K. Z. Jurič Tone, g. kaplan Starman in končno slavnostni govornik ravnatelj g. Gabrovšek iz Ljubljane.

Ravnatelj g. Gabrovšek je v svojem govoru med drugim poudaril dejstvo, kako je v teh letih nešteto potrebnih dobilo pri H. in P. posojilo na nizke obresti, v trgovini K. Z. pa poceni in dobro blago, dočim so sami po najvišjih cenah lahko vnovčevali svoje pridelke zopet potem K. Z. Nihče pa ni izgubil ne pri H. in P. in ne pri K. Z. niti dinarja. Vsak trezen človek naj premisli, kaj bi bilo, če bi obeh zadrug ne bilo. Nato je g. ravnatelj razložil sedanjí svetovni gospodarski položaj, ki je tak, da bo malega človeka rešilo samo pravo nesebično zadržno življenje. Posameznik v tem vrtincu ne bo opravil ničesar.

Obema vzornima zadrugama k jubileju čestitamo in želimo, da bi, kot doslej, tudi vso bodočnost delali z isto pritrjevalnostjo v korist našega ljudstva.

RAZGLED PO SVETU

Švicarski list o pripravah za vdor v Anglijo

Švicarski list »Journal de Geneve« poroča, da dela nemško vrhovno poveljstvo obsežne priprave v severni Franciji, kjer se zbirajo številni oddelki nemške vojske in letalstva. Pripravljenih je veliko podzemeljskih letališč, iz katerih letala mečejo kakor iz la-dij. V vseh zasedenih pristaniščih zbirajo

Nemci ladje in delajo splave, vojaki imajo ob francoski obali vsak dan vaje v izkrcavanju. Pri francoskih tovarnah je naročenih na tisoče in tisoče rešilnih pasov. Nemško poveljstvo hoče najprej zagotoviti dovoz prehrane in ojačenj za vdor v Anglijo. Vse bo končano konec marca.

Kratke iz vsega sveta

Vesilec osišča ne bo dovolilo, da bi ameriški transporti orožja kdaj prišli v Anglijo, piše Gayda v »Giornale d'Italia«.

Bolgarija je že 17. novembra podpisala tajno pogodbo z Nemčijo o pristopu k osišču, trdi švicarski »Vaterland« od 7. marca.

Vlada Združenih držav Severne Amerike pod nobenim pogojem ne bo dovolila, da bi ozemlje, ki ga ima kakšna neameriška država na ameriškem kontinentu menjala lastnika in prešla v roke kakšne druge neameriške države, je sklenil ameriški senat.

Raznim verskim redovom je dovolila vrnitev v Francijo sedanja tamošnja vlada.

Grčija je pripravljena na vsak napad, naj pride od katere koli strani, piše grški list »Akropolis«.

De novih nemirov zaradi pomanjkanja H-veča je prišlo ponovno v Parizu, poroča »New York Journal«.

Nemška zasedba Bolgarije lahko tudi pomeni, da Nemčija ne bo poskusila neposrednega napada in vdora na angleško otočje zaradi prevelikih žrtev, ki bi jih imela pri tem in da hoče Anglijo pritisniti po ovinkih čez Balkan in srečnjo Azijo. Če bi bili Nemčija in Italija prepričani, da bo vdor na angleško otočje uspel, bi ne iskali bojišč in prilike drugod, sodi »New York Times«.

Sovjetija je Bolgare prepustila njihovi usodi, sodi ljubljanski »Slovenec«.

Angleško poročilo bolgarski vladi trdi, da je Bolgarija s prihodom nemške vojske kršila nevtralnost, da omogoča ogražati angleško zaveznico Grčijo in da bo Bolgarija vojaško sodelovala z Nemčijo.

Nemčija nima zahrbtnih namenov proti Bolgariji, Jugoslaviji in Turčiji, temveč si prizadeva za svobodo Balkana, izjavljajo v Berlinu.

Japonski zunanji minister Macnoka se bo odzval povabilu nemške vlade in bo v kratkem prišel na obisk v Berlin.

Napad na katero koli državo ameriške celine bi Mehika smatrala za napad na Mehiko, je izjavil njen zunanji minister Padilla.

Grki poročajo, da so na albanškem bojišču zopet ujeli več tisoč italijanskih vojakov, med njimi tudi generala Gjuratija, ki je pred petimi dnevi napredoval v generalski čin.

26.538 mož je bilo ubitih ali je izginilo v februarju v bojih po Albaniji in v Afriki, poroča italijansko vrhovno poveljstvo.

12 pehotnih in dve konjeniški diviziji je že mobilizirala Bolgarija, poroča švicarski »Journal de Geneve«.

100 nemških letal je zopet bombardiralo angleško Malto.

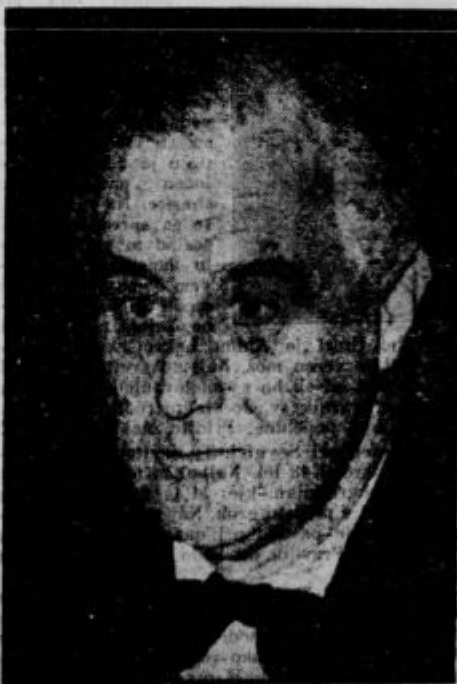
Zasedeno ozemlje v Somaliji in Abesiniji je po angleških poročilih že večje od evropske Anglije.

Potopil se je angleški rušilec »Daintyc«.

Pri Loletih ob Norveški so Angleži potopili po svojih poročilih 11 nemških ladij s skupno 18.000 tonami.

V Kismaji (Afrika) so Angleži zajeli pet italijanskih trgovskih ladij s 28.000 tonami, vedo v Londonu.

Pri prihodu nemške vojske v Bolgarijo so zaprli čez 100 bolgarskih komunističnih prvakov, poroča moskovski radio.

Franklin Roosevelt, predsednik Združenih držav Severne Amerike

Ta teden bo prišli v Anglijo trije novi Rooseveltovi zaupniki; njih delo je pospešitev ameriške pomoči.

De hude pomorske bitke je menda prišlo v Magellanovem prelivu ob južnem koncu Amerike med nemškimi in angleškimi ladjami. Podrobnosti niso znane.

Norveška bo v kratkem sklenila popolno priključitev k nemškemu cesarstvu, napoveduje londonski radio.

Grške vojske doslej še varuje — slabo vreme, piše italijanska agencija Stefani.

V Abesiniji so abesinski četniki zavzeli utrdbo Burye in se bližajo Debra Markosu.

Mine so potopili Angleži ob vseh obalah Norveške do Gibraltarja, pravi poročilo angleškega mornariškega ministrstva.

Francije in Združene države vedo dolgaletno prijateljstvo in trdno sem prepričan, da se te vezi ne bodo nikoli pretrgale, je izjavil te dni maršal Petain.

Grki bodo sami izpraznili grški del Trakije in ga izročili Bolgarom, poroča madžarski »Uj Nemzedek«.

Glavna zveza češkega Sokola v Pragi je izdala proglas, v katerem zavzema svoje stališče do novega nemškega reda v Evropi. V proglasu je povedano, da ta novi red in njegov duh nista tuja češkemu Sokolu, temveč odgovarjata narodnemu idealu in izročilom ustanoviteljev češkega sokolstva.

Novega ameriškega veleposlanika Winanta je pri prihodu v London pozdravil sam angleški kralj.

V italijanski Somaliji so ujeli Angleži doslej 4000 italijanskih vojakov, med njimi tudi tri brigadne generale, trdijo Angleži.

400 vagonov sladkorja je zgorelo v romunski tvornici sladkorja v Botozeaniju v Moldaviji, 200 tankov-dvoživk (amfibij), ki se uporabljajo za vkrcavanje čet, je naročila ameriška vlada.

Angleška kraljica mati Marija je z obema vnukinjama že več tednov v Ameriki, poroča italijanska Stefani.

Angleški kralj in kraljica sta obiskala poljsko vojsko na postojankah ob škotski obali, poroča Reuter.

De prekinitve diplomatskih odnosa med Grčijo in Bolgarijo še ni prišlo, prav tako se Grčija še ne nahaja v vojni z Nemčijo.

Tudi Bolgarija je uvedla izkaznice za obleko; s tem je že šest evropskih držav uvedlo to vojno novost.

V Johannesburgu v Južni Afriki je prišlo do spopada med prebivalci, ki so za Angleže in proti njim.

Same 120 km so oddaljene nemške čete od grškega Soluna.

Francoski kapitalisti v strahu pred finančnim polomom v Franciji vlagajo svoj denar v angleške in ameriške vrednostne papirje.

Za 8.5 milijarde dolarjev zlata je bilo prednesenih v ameriško trdnjavo zlata Kentucky Vault, kjer je zdaj vsega 14 milijard zlata. Poleg tega imajo Zedinjene države ameriške za več ko 8 milijard dolarjev zlata.

500 milijonov lir se ceni zaslužek gojiteljstva svilenih bub v Italiji.

Anglija je prekinila diplomatske odnose z Bolgarijo 5. marca, vendar angleški poslanik Rendell še ni zapustil Solije.

Niti najnevarnejši dogodek na Balkanu ne bodo dosegli, da bi Grčija popustila, je izjavil grški ministrski predsednik.

Nemški pritisk na Grčijo se bo začel, ko bodo nemški oddelki zasedli bolgarsko-grško mejo, sodi francoski tednik »Candide«.

Posebne dovoljenje turške vlade mora imeti poslej vsaka ladja, ki hoče prepluti Dardanele.

Pri tritedenskem obleganju so čete generala De Gaullea zasedle oazo Kufro v Libiji in ujele pri tem 1000 Italijanov.

Zadnji nemško-bolgarski sporazum je slajno opravičil bolgarsko politiko za svetovno vojno, je izjavil te dni bivši 80 letni bolgarski kralj Ferdinand, ki živi v Nemčiji.

n Prestojovalna gasilna četa Šenkov turn priredi v nedeljo, dne 16. marca ob 15 popoldne v šolski dvorani igro v 8 slikah »Črna ženica«. Vljude no vabljeni!

PO DOMOVINI

Loc za zemljo

(Z dežele)

Nova svetovna vojna je prinesla na svet veliko gorje, obenem pa še tudi nekatere nove poglede na življenje. V nekaterih stvarih straznenje in pravo vrednotenje.

Kmečki stan, predrsko imenovan, postaja bolj upoštevan. Novo vrednotenje je dobila tudi kmečka zemlja. In tako se je začela nova doba, doba lava na zemljo.

Vsi oni, ki so imeli denar kjer koli, hite, da ga varno založe v zemljo. Kmet pa, ki mu ta doba ni posebno naklonjena — saj mu slaba letina, draginja in razne datjave odjedajo skromen kos kruha — danes ni v mali stiski. Odpovedala sta mu še prazen živez in prazen gozd. Za njima je prešla na vrsto — zemlja. In tako iz trdnega, premočnega kmeta nastajata mali kmet in kajzar. Kajza pa je rajši po svetu za kruhom.

To je kmečko vprašanje. Veliko, pereče. Bežimo ga skupaj!

Iz raznih krajev

Serla pri Mirni. 7. marca je dopolnil 75 let starost naročnik »Domoljuba« od prvega letnika svetovne vojne do danes Jože Mandelj, sekirni kovač in posestnik, manj vseh Dolenjski. Bog živi vsozmo se mu mnogo let!

Rada pri Kriškem. Na Velikem Korunu je odšla v svet življenja v večnost mladenka Antonija Mamnik. Bila je članica tukašnje Marijine družbe, zato pa so jo za ta izjemi potj spremljale tovarišice v prav častnem številu. Naj ji sveti večna luč!

Cemienik. Ono nedeljo je bil pri nas zaključena gospodinjstvi tedaj, katerega je priložil tukašnji deklinski krožek in svoje članice. Tedaj je posejalo 16 deklet. Za zaključek smo pripravili gospodinjstvo razstavo, ki je pokazala, da so si tečajnice poleg kuharske umetnosti pridobile tudi vsega, kar je najino potrebno dobri gospodinjci.

St. Jurij pod Kamom. Farni sestanek preteklo nedeljo se je vršil ob polni dvorani. G. predavatelj je govoril o vzgoji mladine in o potrebi mladinskih organizacij, tlasti fantovskega odseka. Oh tej priliki so bili vsi navzoči tudi povabljeni na mladinsko akademijo, ki bo na praznik sv. Jožefa po litanijah. Prijatelji mladine vabiljeni! — Igralski odsek Prosvetnega društva je preteklo nedeljo gostoval na Dobovcu. Obisk je bil zelo dober.

Mangel. Dec 27. febr. 1. l. smo spremenili na teden poti sedmokolca gostanje v Krainu. Nachigala Joskova karta je v mladinski dobi 21 let po dolgi bolezni našli svoje oči in se po plačilo k Bogu. Bil je član Marijine kongregacije, katoliške akcije in Kat. diške evan. Bil je blag in dober mladenič. V Ameriki zapuščal stariše, brate in sestre. Naj počiva v miru v domači zemlji!

St. Vid pri Stični. Te dni je pogorel mali kolosek na Dobovcu, last ravne vdove. Šel je na samostnem kraju. Ljudje smijo, da je bilo zažgano. — Naš funan je nabral in izprosil za zimsko pomoč 12000 din in nekaj obleke. Naši reveži, katerih je zelo veliko, bodo torej dobili precej moke, katero željno pričakujejo.

Dolrepalje. V sredo 22. januarja smo položili v grob Janeza Gradšarja, p. d. Kovača iz Podpeči. Te dni smo pokopali tudi Janeza Adamca, gostilničarja z Pomikar. Naj v miru počivata! — Dobili smo novega organizatorja, ki se trudi za dobro cerkveno petje. Podpirajmo ga! — Na pustno nedeljo smo videli dobro uspele igre »Gospojici ženine«.

Skocjan pri Mokronogu. Letos je še zopet Krka parkiral poplavlja vse ob njej ležeče travnike in njive. Če bo še tako naprej, bodo ljudje zopet

ob ves pridelek. — Tudi v naši fari je velika potreba po koruzi in moki. Saj ljudje nimajo ničesar. Prosimo nadrejene oblasti, da bi nam dale nekaj nadomestno količino koruze. — Prosvetno društvo bo priredilo letos veliko elektno loterijo za novi Knoblicharjev dom v Skocjanu. Na loteriji bo razdeljenih 900 vrstnih, koristnih dobrotkov.

Sv. Andraž v Halesah. Pokopali smo v zadnjem času dve vzorni članici Marijine družbe, doma iz Stičnice, Lenko Vindiš in Toniko Potocnik. Naj ima bo Gospod najboljši plačnik!

St. Jani na Dolenjskem. Prosvetno društvo pripravlja za velikonočne dni uprizoritev »Kristusovega trpljenja«. Zanimanje za »Pasijone« je še sedaj izredno veliko. — Za predpustne dni smo igrali burko »Micki je treba močak«, ki je sijajno uspela. — Dobili smo novega učitelja g. Krumbbergerja. Želimo mu mnogo uspeha pri trudu za katoliško vzgojo naših otrok!

Dobruša. Glede napeljevanja elektrike v Dobrušo doslej se pripravljajo načrti in bodo po izjavi uprave elektrarne kmalu gotovi. — Trmestovski gospodinjstvi tedaj se je pričel dne 20. marca v Dobruši. Obiskovalo ga bo predvidoma 23 deklet. — Krajevna organizacija JRZ v Dobruši ima svoj redni občni zbor v nedeljo 20. marca po jutranji sv. maši v Baragovem domu.

St. Vid pri Stični. Pokopali smo Franca Goloba, posestnika v St. Pavlu, p. d. Brdčevega občina. Star je bil 94 let. Ko je oni dan peljal iz gostila voz listja, se je ta po nesreči prevrnil v vodo ter pokopal občeta pod seboj. Moč se je najbrž v vodi utonil. Pokojnik je bil zelo veren in tudi naročnik »Domoljuba«. Naj mu sveti večna luč!

Blake. Umrl je Anton Lakrojek iz Rumarkega. Bil je veren mož. Naj mu sveti večna luč! — Fantovski odsek bo s sodelovanjem deklinskega krožka na praznik sv. Jožefa priredil akademijo. Začetek ob 3 popoldne. Pridite, ne bo vam žal!

Studence pri Sevnici. Tu je umrl Joško Androja v starosti 48 let. Najboljša leta je pustil v trnoveljskem rudniku, kjer si je nakopal bolezen in tako legel v prerani grob. Naj počiva v miru! — Zadnje čase je nastalo pri nas precej zanimanja za elektriko. Pravijo, da bodo maja že pričeli z tekom.

Javorje pri Tarjaku. Globoko nas je potrla novica, da je tukašnji posestnik Tekavc Janez v najlepši moški dobi v nedeljo, 2. marca, za vedno tatisnil oči. Bil je globoko veren, dobrega srca, do skrajnosti nesebičen. Vsih prve pomoči pri živini je kmetu skotrpnu v večletih primerih prhitel reševati imetje skoraj vedno le za Bog plačati. Naj bo dohremu možu, doslednemu boritelju za katoliška načela in vsemu naročniku »Domoljuba« lahka semelica domača!

Serla na Skofjo Loko. Pretekli teden smo imeli duhovne vaje za fante selške fane, ki so zelo lepo in zadovoljivo uspeli. Klub slabi poti večina fantov ni zamudila nobenega govora. Bog živi take koražne fante! — Fantovski odsek in Deklinski krožek priredita na praznik sv. Jožefa lepo akademijo, na kar že danes opozarjamo.

Galicija pri Celju. Naša občina je še pred kratkim dobavila četrti vagon koruze, katero so delili po 325 din metriski stot. — Toplo vreme je že privabilo vinogradnike v gorice, kjer pridno režejo trto. Kmalu se bo pričela kop.

St. Andraž pri Velenju. Sedaj spominati se bodo zopet nadaljevala še zapoveda dela pri naši fari, ki so se v jeseni prekinila. Ko bodo končana vsa popravila, bo naša šola čedna stavba. Seveda

bo s tem leglo breme na ramena naših gospodarjev, a upamo, da bo šlo, ker nam bo tudi ljudska uprava prispevala na pomoč.

Skofjavan pri Celju. Za zimsko pomoč v Skofjavi je darovala tekstilna tovarna P. Majdič nast. 3000 din. — Dveje zaključili proti letalskim napadom nametavajo zgraditi v sosednjih Trnovljah.

rad dvajset let s svojim petjem poveličeval čast Matere božje. Bog mu bodi plačnik!

Pokojnik je bil izvrsten prevec. Rad je prepeval in tudi druge za petje navduševal. Naj bi pred božjim prestolom nekdanji prepeval večno slavo!

Dragocene ribe

Dobro znani kmet Janez Trmoglav je triden posestnik. Ima razsele polje, v letu dobi lesa in drv za domačo potrebo, na sošnatih travnikih prideluje toliko sena in olate, da redi do deset glav goveje živine, posajev krave, ker njihovo mleko prinese precej denarcev. Mnogoštevilni, precej odrasli otroci prav pridno pomagajo pri gospodarstvu, sploh je imel vse pogoje, da bi lahko mirno in zadovoljno živel. Imel pa je eno slabo lastnost, ki mu je povzročila marsikatero nesrečo, bil je namreč strasten divji lovec na ribe; njegovi travniki so se razprostirali vzdolž večje reke, ki je bila polna hahtnih rib, posebno sulcev. Imel je tudi svoj čoln, s katerim se je prevažal čez reko, kadar je hodil v gozd. To mu je nudilo izredno priliko za nedopusten ribolov. Pravijo, da je od svojega očeta poleg posestva podedoval tudi to lastnost. V tem poslu je bil zelo izurjen; vlačil je nalovi toliko rib, da jih je pošiljal v mesto svojim tajnim odjemalcem. Iz kazenskih zapisnikov pri sodišču, državnem toilstvu, županstvu in orožnikih je razvidno, da je bil zaradi rib že večkrat in obično kaznovan. Toda navada je železna srajca, tudi kazni ga niso spametovala. Če so mu orožniki zaplenili ribiško orodje, mreže in čoln, nabavil si je nove potrebščine. Vse to pa seveda ribolovskemu zakupniku ni bilo všeč, če je Trmoglav pobral nekaj dni ali tednov zapora, pa zakupniku ni nič pomagalo.

Nekoč pa je imel Janez z ribolovom velikansko smolo; ne samo, da je bil zaprt, moral je tudi plačati zakupniku veliko odškodnino in še večje pravne stroške. Imel je namreč dobrega prijatelja, s katerim sta se sprla zaradi malenkosti. Od sedaj dalje pa je ta prijatelj pazil na Janeza, ki pa tega ni slutil, merveč je lovil naprej, postala sta navidezno zopet prijatelja. To je bila pa te bujja nesreča za Janeza. Nekega dne ob času, ko so se sulci drstili in jih je najlažje loviti, jih je neverjetno veliko nalovil. Svojo srečo je zaupal tudi svojemu prijatelju z besedami, da se mu tako dober plen še ni primeril niti doma, niti v Ameriki; plen je slehlat vprilo prijatelja in natehtal 150 kilogramov; napravil je več partij, ki jih je po otrocih in drugih zakupnikih spravil v mesto do gostilničarjev in privatnikov, kateri so ribe prav poceni kupili.

Prijatelj pa je celo zadevo razodel zakupniku, najbrž zato, ker ni dobil nikake zaupljivosti; zakupnik pa je po svojem odvetniku vložil proti Janezu tožbo na plačilo odškodnine; vsak kilogram rib je cenil 60 din, torej skupaj 9000 din. Pri razpravi je Janez zanikal, da bi bil ribe lovil, da je to vse izmišljeno, šesar ga dolžijo, mreže, ki so jih našli na njegovem domu, je izdeloval samo za napredaj. Vendar mu to ni nič pomagalo. Po prižah je bilo dokazano, da je res neopravičeno lovil ribe, izvedenci pa so potrdili, da so bile ribe vredne 7000 din. Sodišče je obsodilo Janeza v plačilo tega zneska. Ker je šla pravda skozi vse tri instance, so znašli stroški okroglo 10.000 din. Ribe, ki so jih kupci poceni jedli, je moral Janez precej drago plačati. Morebiti ga bo ta pravda spametovala.

Življenje kolonistov v Braziliji

V Braziliji je dosti kolonij, priseljencev iz Evrope, in tam je zlasti ženskam težko živeti. Žena kolonista mora priskrbeti krmo za živino in jo na plehkih znošiti domov iz gozda. V najhujši vročini stoji v Roci (njiva na gorskih obronkih) in seka. Mora prati, peči, kuhati, šivati, vse mora napraviti sama doma, celo milo mora kuhati. Njen mož mora sekati drva v gozdu ali pripravljati njive v pragozdu. Veliko moških je v tvornicah in tedaj se mora ženska sama usvarjati s kmetijo. — Družine imajo dosit, tudi po 16, 18 do 20 otrok. Ker so otroci zmeraj na zraku, so močni, zdravi, čvrsti in ne poznajo škrofuloze ali angleške bolezni. — Mnogo ljudi pa uničijo

druge bolezni, n. pr. malarija, legar in gliste. — Kolonisti živijo zelo skromno. Uživajo edino tipin (nekakšne vrste krompir), črn fižol, moko iz rastline manio in riž. Mesa in rib ne vidijo dostikrat. Pridelki so zelo poceni. Imajo pa toliko sadja, da si Evropejec sploh ne more misliti take množine, ko je čez 300 vrst raznega sadnega drevja. — Kar si mora priseljenec kupiti, kakor obleko, obuvalo, sladkor, porcelan — je pa zelo drago. Zato si pomagajo tako, da so vsi bosi, da si sladkor delajo sami in da imajo le po četvero, šestero krožnikov, skodelic in kozarcev. Navzlic vsemu so priseljenci dobre volje in so radi v ondrotnih krajih.

Naznanila

n St. Jakob ob Savi. — FO uprizori na praznik sv. Jožefa, 19. marca ob 3. uri popoldne v prosvetnem domu prekrasno dramo v 7 slikah »Luč z gor«. Zaradi dolžine igre pričnemo točno. Predprodaja veljavnost pri Kobalu. Pridite pogledat, ganila vas bo do solz.

n Presejerje pri Kamniku. Kamniški odsek, Prosvetnega društva iz Brezovice, uprizori v nedeljo, 16. marca ob 3. uri popoldne v Prosvetnem domu v Preseerju Finžgarjevo ljudsko igro »Razvalina življenja. Omenjena igra je pri prvi predstavi na Brezovici, p riopoknoma razprodani dvorani, dosegla najboljši uspeh. Zato tudi, vabimo vse na naše gostovanje, da v obilnem številu pridete v Preseerjski Prosvetni dom. Veljavnost bodo v predprodaji na dan predstave od 12. ure dalje v Prosvetnem domu. — Bog živiti!

n Nabirateljice novih naročnic Vigredi akribite da bo za nove naročnice poravnana naročnina 30 dinarjev do 31. marca, da boste mogle dobiti nagrado. Razpis nagrad je v decembrski Vigredi. — Uprava Vigredi, Ljubljana, Pražakova ulica 8.

n Mekinje. Tukajšnji Fantovski odsek uprizori v nedeljo, 16. t. m., ob pol štirih popoldne krasno igro iz rimskih časov »Mlini pod zemljot«. Veljudo vabimo!

n Hranilnica in posojilnica na Krki razglašča, da bo na praznik sv. Jožefa po prvi maši širši združni sestanek v šolskih prostorih. Vsi, ki se zanimajo za procvit našega združništva, najviljudneje vabljeno!

n Združenje vojnih invalidov, kraj. odbor Moravče, poroča, da bo redni občni zbor 16. marca po 10. sv. maši v šoli v Moravčah. Vabljeno so vsi invalidi, vdove in svoji v vojni padli.

n Vojnik pri Celju. Ne pozabite obiskati telovadno akademijo naših fantov in deklet. Bo v nedeljo, 9. marca, v posojilnični dvorani. Tudi iz sosednih far pridite!

n Pij XI. in kartuzijanski red. Str. 15. S poštnino 2 din. Izdala Kartuzija Pleterje, pošta St. Jernej, 1941. Priporočamo to knjžico, ki je polna globokih misli samega vrhovnega poglavarja svete Cerkve.

n Dne 8. marca 1941 je neznankom odšel 10. septembra 1928 rojeni Anton Rot iz Rakitne pri Borovnici. Je srednje postave, oblečen v zelenem hubertusu (plač) ter ima s seboj rjavo aktovko. S seboj ima 2 suknjiča, eden je sive in eden črne barve, ter dveje temnih čajgastih hlač, 1 par čevljev in 1 par kolnov. Ako ga je kdo videl ali se je pri kom ustavil, naj takoj sporoči na naslov: Anton Rot, Rakitna 23, p. Borovnica. Stroški se povrnejo.

n Prosvetno društvo v Mavričah uprizori na praznik sv. Jožefa in v nedeljo 23. t. m. ob 15 v društvenem domu zgodovinsko igro iz kmetijskih plovov v 7 slikah »Za pravdo in srec«. Vabljeno!

n Dobropolje. Fantovski odsek bo priredil na praznik sv. Jožefa ob 3 popoldne v Jakličevem domu telovadno akademijo. Pevski zbor bo vmes zapel nekaj pesmi. Vabimo vse prijatelje, zlasti pa vse starše, da pridejo gledat svojo mladino!

n Fantovski odsek v Miral peči priredi na praznik sv. Jožefa ob 8. popoldne telovadno akademijo. Prijatelji viljudno vabljeno!

n Brdo pri Lukovici. Fantovski odsek in dekliški krožek na Brdu proslavita praznik sv. Jožefa dne 19. marca s telovadno akademijo. Prične

se ob 8 popoldne. Prijatelji naših organizacij, udeležite se!

n Senčur. Prosvetno društvo v Senčurju — odsek pevskega zbora Visoko — priredi v nedeljo 16. marca ob 3 popoldne v dvorani Prosvetnega doma v Senčurju narodno igro s petjem v 8 slikah »Krivoprisežnik — Borba med krivo prisego in poštenostjo«. Cene običajne. Viljudno vabljeno!

Kraljestvo Siam ali Ta ska

Tajska kraljestvo meri nad 500.000 kvadratnih kilometrov, to se pravi dve Jugoslaviji. Ima pa le 15 milijonov prebivalcev. Leži v vzhodni Aziji med francosko kolonijo Indokino, angleško Birmanijo in angleškimi kolonijami na jugu Malajskega polotoka. Tajska bi bila zelo važna postojanka za Japonce, če bi hoteli napasti angleške kolonije in zlasti Indijo. Tajska je ena redkih držav v Aziji, ki so si ohranile popolno samostojnost. Ker ni bila ravno na poti velikim evropskim državam, zato se niso zanjo brigale in se vanjo zaletavale, kakor se do nedavnega niso v Abesinijo v Afriki. Tajska je kraljevina. Vlada ji petnajsetletni kralj Ananda iz dinastije Kakri, ker se je moral njegov stric Prajadhipok prestolu odpovedati. Namesto mladoletnega kralja pa vladajo trije regenti — kraljevi namestniki, ki so študirali v Evropi in Ameriki. Pravijo, da so navdušeni zagovorniki načela, da morajo v Aziji vladati Azijci in ne več Evropejci. Zato hočejo svojo državo razširiti, kar se jim je v boju s Francozi in zaradi pomoči Japonci tudi posrečilo.

Za kratek čas

Neki vdovec se je odločil, da si v spomin na pokojno ženo ohrani njen klobuk in položil ga je na polico. Ni dolgo trajalo, ko se je vdovec znova oženil, a tudi druga žena mu je kmalu umrla. Na polici pa sta zdaj ležala dva ženska klobuka.

Ko je tretja žena prišla k hiši, je postala radovedna, kaj naj ta dva klobuka pomenita in mož ji je dal pojasniti.

»Lepo od tebe,« je stisnila skozi zobe »toda zapomni si, tretji klobuk ki bo ležal na tej polici bo tvoj cilinder.«

Lenka: »Povej mi, ali me res ljubiš, France?«

France: »I seveda te.«

Lenka: »Ali bi šel tudi v smrt zame?«

France: »Nak, tisto pa ne, moja ljubezen je nesmrtna.«

Iz drvečega vlaka je po naključju padel neki ptnik, k sreči pa priletel na kup peska tako, da se ni nič poškodoval. Ko je prišel do njega železničar je ponesrečeni jel tožiti, le kaj naj zdaj stori. Železničar je pobral vozi listek, ki je ležal poleg onega na tleh ter mirno dejal: »Nič hudega, ta vozi listek vas opravičuje za enkratno prekinitvo vožnje.«

Učiteljica (v prvem razredu, mali Mičiki): Kje pa je pika na i?

Mičika: »Je že v svinčniku.«

Gospa (služkinji): Mina, nocoj ko bodo gostje prihajali, ne imejte nobenih dragocenosti na sebi.«

Mina: »Saj nimam nič takega, toda vseeno, hvala lepa ker ste me opozorili, da so takšni.«

Romunski kralj Karol je te dni ušel iz Španije na Portugalsko.

Parada turških čet v Ankari

V znamenju pripravljenosti

Naša vojska v pripravljenosti

Kolesarska patrulja se skriva pred letali

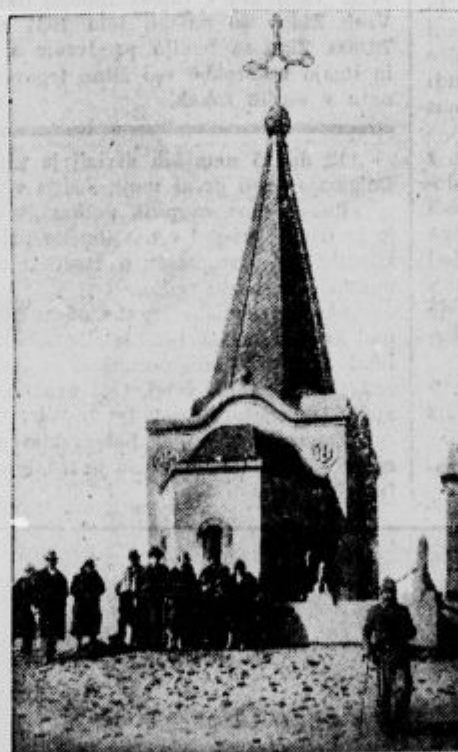
Jugoslovanski tanki se pomikajo skozi vas

Nemški topničarji peljejo top na določeno postojanko

Tudi Bolgari poznajo ples »koloc«, kakor nam dokazuje slika

Kapela vrhu Kajmakčalan, so se v svetovni vojni pridito spoprijele nacistični frontni razvedniki, nemške čete in ki so jo opet ometale iz topopadi.

Nemške čete naskakujejo ob sodelovanju letal

Italijanski general Bergonzoli, imenovan »električna brada«, kot ujetnik v Kairu

Ankara, lepo, moderno glavno mesto Turčije v Mali Aziji

Naše čete, skrite v grmovju, pričakujejo sovražnika

Parada naših oklepnih vozil

Nekaj zanimivih števil

Po podatkih ljudskega štetja leta 1931. je bilo povprečno na vsakih 100 prebivalcev 51 oseb neoženjenih, 42 oženjenih ter 7 obdvo-velih. Povprečno se poroči na leto 252.000 oseb. Število porok polagoma pada, kar je razumljivo radi gospodarskega stanja. Glede na ločitve zakonov prednjačijo mohamedanci, pri katerih pride na vsakih 10.000 prebivalcev 192 ločitev, pri pravoslavni 46, pri rimokatoliških 13.

S tem v zvezi moremo omeniti naraščanje prebivalstva. Povprečno za vsa leta nazaj računano se rodi letno 448.000 oseb, a umre jih 257.000, tako da znaša povprečni prirastek 190.000 prebivalcev. Če pa primerjamo število rojstev in smrti po posameznih letih, vidimo, da pada število rojstev. Radi primerjave bomo navedli par primerov: v letu 1930 je imela država 13.780.000 prebivalcev. Rojenih je bilo 489.000, umrlo 261.000, prirastek je bil 228.000 oseb. Leta 1935 je bilo 14.767 prebivalcev s 442.000 rojstvi in 249.000 smrtnimi slučajmi, prirastek 193.000. Leta 1937 je bilo 15.172.000 ljudi s 424.000 rojstvi ter 242.000 smrtnimi primeri, prirastek 182.000.

Ako gornje številke porazdelimo na 1000 prebivalcev, vidimo, da smo imeli na vsakih 1000 prebivalcev leta 1930: 35 rojstev, 19 mrtvih, prirast 16 oseb. Leta 1935 pa: 30 rojenih, 17 mrtvih, prirast 13. Leta 1937: 28 rojenih, 16 umrlih, prirast 12 oseb.

Trajno padanje rojstev pomeni pri narodnih začetek propadanja v kolikor se vsled boljših življenjskih pogojev ne omeje smrtni slučaj. Saj je znano, da je v nekaterih krajih umrljivost dojenčkov silno velika. V padanju rojstev prednjačimo Slovenci, za kar naj navedemo sledeče primere:

V Sloveniji je bilo na 1000 prebivalcev prirastka v letu 1931: 10,37 oseb. V letu 1935: 8,39 oseb, a leta 1937 le 7,33 oseb prirastka.

Na Hrvaškem leta 1931: 10,46, l. 1935: 8,30, leta 1937: 8,41 prirastka.

V drinski banovini: leta 1931: 20,45, l. 1935: 19,17, leta 1937: 17,42 prirastka.

V zetski banovini: l. 1931: 17,27, l. 1935: 17,56, l. 1937: 16,38 prirastka.

V moravski banovini: l. 1931: 16,24, leta 1935: 12,61, leta 1937 11,36 prirastka.

Za celo državo: leta 1931: 13,83, l. 1935: 13,05, l. 1937: 11,97 prirastka.

Ti podatki nam povedo dovolj. Padanje rojstev je večje v mestih, na deželi se to manj pozna. Če je stanje pri drugih narodih še slabše, nas to ne sme motiti. Tujina se lahko posnema le v tem, kar je za naš narod dobro in koristno. Vse drugo moramo odklanjati.

Za državo in zlasti za Slovence je važno, koliko imamo, pri nas tujcev in s čim se ti bavijo. Dobro moramo paziti na razvoj tujcev, če bočemo ostati na svoji zemlji lastni gospodarji. Izgleda da polagoma na to premalo važnosti. Tujec pa se vedno bolj vriva med nas, bodisi da na mejah kupuje našo zemljo, bodisi da ustanavlja razna podjetja ter nas skuša na ta način podjarmiti. Tujci so bogatejši in v tem je naša nevarnost. Po štetju l. 1931 je bilo v naši državi 140.760 tujcev, to je za 37.000 več kot leta 1921. Te številke nam povedo, da moramo biti čujčeli, ker to niso navadni delavci ki bi si pri nas

iskali kos kruha, kot to store naši ljudje, ki gredo kot delavci v tujino in se običajno spet vrnejo kot delavci.

Če pregledamo kje žive tujci, vidimo, da žive največ v mestih, dasi so tudi okraj, kjer žive bolj skupaj. Tako ima Beograd od celokupnega prebivalstva 5,3 odstotka tujcev. V slovenskih večjih mestih imamo enak odstotek 5,3, a na Hrvaškem 5,2%. V ostalih mestih je manj tujcev: v drinski banovini le 2,8%, v donavski 2,8%, v zetski le 1,7%. Povprečno živi v jugoslovanskih mestih 4 odstotka tujcev, to pomeni, da je vsak 20. mestni prebivalec tujec. Mesta so končno za vsak narod le vodilna, in kaj pomeni, če so tam kaj tujci!

Važno je, da vemo v katerih gospodarskih panogah so tujci zaposleni. Kajti šele iz tega moremo spoznati, kakšno vlogo igrajo v našem gospodarstvu. Število je na videz brezpomembno. Če pa primerjamo zaposlitve tujcev s številom domačega prebivalstva ter njegovo zaposlitev, dobimo povsem drugo sliko. Skoraj ena tretjina tujega prebivalstva je zaposlena v industriji ter po ena petina v trgovini in svobodnih poklicih. Delavcev in poljedelcev je bore malo. Tujci so zaposleni kot nameščenci v tovarnah in vrše le boljše posle. Iz tega bi se moglo sklepati, da tudi lastniki podjetij niso domači ljudje. Pri nas dobe le ceneno delovno moč.

V industriji in trgovini je sorazmerno z domačimi ljudmi trikrat več tujcev kot domačinov. To so porazne številke. Domači prebivalci, ki imajo kako višjo izobrazbo, pa tako težko dobe primerne zaposlitve. Od tod izvira tudi mnenje, da gredo naši ljudje najraje v državno službo. Seveda je to mnenje napačno in zakaj, to nam povedo gornje številke.

Za primerjavo zaposlenosti po posameznih banovinah naj navedemo z ozirom na štetje l. 1931 sledeče številke:

V Sloveniji je vsak 31. v industriji zaposleni tujec, a v trgovini vsak 34.

Na Hrvaškem v industriji vsak 20., v trgovini vsak 23.

V Beogradu v industriji vsak 21., v trgovini vsak 15.

V moravski banovini v industriji vsak 36., v trgovini vsak 81.

V drinski banovini v industriji vsak 34., v trgovini vsak 56.

V donavski banovini v industriji vsak 50., v trgovini vsak 40.

Za vso državo: v industriji vsak 29., v trgovini vsak 32.

V poljedelstvu je razmeroma malo tujcev. Povprečno pride na vsakih 200 poljedelcev en tujec.

Glede na državljanstvo se dele tujci na sledeče države: Madžarov je 21.000, Italijanov je bilo 20.000. Tu moramo pripomniti, da so med njimi všteti tudi Slovenci in Hrvati, ki so se preselili, a še niso imeli leta 1931 našega državljanstva. Rusov (ubežni-ki) je 27.000, Čehoslovakov 38.500, Nemcev 13.000, Poljakov 7000, Romunov 2600. Ostalih je manj. Od navedenih pripada veliko židom. Zidi se zelo radi priseljujejo zlasti na Hrvaško. Hvala Bogu, da jih v Sloveniji ni veliko. Od Čehoslovakov jih je ena četr-tina, od Madžarov ena petina, od Poljakov 11%. Vseh Židov tujcev imamo okrog 5000. Vseh Židov so našli leta 1931 na okrog 70.000. Zidi se bavijo predvsem s trgovino in imajo takorekoč vso žitno trgovino v Banatu v svojih rokah.

12 do 15 nemških divizij je krenilo čez Bolgarijo proti grški meji, sodijo v Ameriki.

Rooseveltove zaupnik polkovnik Donovan je že tretjič prispel v London ter pri prihodu izjavil, da je prepričan o angleški zmagi, je poročal londonski radio.

Skupne nemške izgube od začetka vojne nad Anglijo znašajo 3123 letal, angleške pa 853 letal. Nad nemškim ozemljem so Angleži do sedaj izgubili 445 letal, trdi uradno poročilo angleškega letalskega ministrstva.

Zapore nad vsem bolgarskim premoženjem v Združenih državah je izdalo ameriško finančno ministrstvo.

Pogled na italijansko letališče, kjer leže kupi bomb pripravljenih, da jih bombniki ponese nad Angleže.

Kako je nastala Sahara

Z vprašanjem, kako je nastala puščava Sahara v Severni Afriki, se ukvarjajo znanstveniki že dolgo časa. Vsekakor so že dognali, da nekaj v tistih krajih, kjer je danes sam vroč pesek, še ni bilo puščave, temveč da je tamkaj bilo naseljeno ljudstvo, katero je obdelovalo svoja polja. Šele kasneje je začel pesek riniti v tiste kraje in jih je popuščavil. Še pred kratkim so poročali, da angleške, francoske in tudi egiptске oblasti v krajih okoli Sahare ugotavljajo, da se hoče puščava Sahara še širiti v kraje, kjer danes ljudje še obdelujejo zemljo.

Nekaj so učenjaki trdili, da je nastala Sahara tako, da se je podnebje hitro ali počasi spremenilo ter se je zato spremenila tudi oblika površine zemlje. Zoper to staro trditev pa je nastopil drug učenjak, dr. Knoche, ki prebiva sedaj na Španskem, ki je na podlagi svojih raziskovanj na licu mesta dognal nove stvari:

V severno-afriških skalah so podzemne jame, v katerih je našel na skalno steno narisane slike in risbe. Te jame so dandanes v puščavskem ozemlju. Slike pa so danes stare skoraj 6000 let, ker so po njegovi sodbi bile narisane najmanj leta 4000 pred Kristusom. Nekako med letom 4500 in 4000 pred Kr. pa so se v takrat rodovitne kraje Severne Afrike in Azije priselili nomadi, potujoča ljudstva, ki so imela s seboj koze. Ta ljudstva pa so imela s seboj take množine koz, da se je ta žival razlila po dotlej rodovitni deželi kakor roj kobilic. Koze so povsod, kamor so prišle, uničevale vse drevje in grmičje. Tako so sčasoma požrle vse rastlinstvo na ogromnem prostoru 6.500.000 kvadr. kilometrov, kolikor je pač danes Sahara velika. Zemlja je tako postala docela ogoljena. Tako je začelo v tistih krajih primanjkovati močve. Sčasoma se je dežela popol-

noma popuščavila, ker ni bilo več potrebne vode.

Tako trdi ta učenjak, ki zagotavlja, da je koza kriva prav tako velikih puščav v sprednji Aziji. Tudi tam je koza uničila vse rastlinstvo, nakar je morala slediti puščava.

Mačkam se dobro godi

Kje? V mestu Trapecuntu ob Črnem morju. Vzrok je nenavadna razmnožitev miši in podgan. Mestna oblast se trudi na vse načine, da odpravi požrešne in nadležne glodavce, poskušala je s strupi in zanjkami, a proti vsiljivim gostom ni uspela. Končno so jo mestni očetje pogruntali. V posebni odredbi so objavili, da mora imeti vsaka hiša vsaj štiri mačke »v službi«. Odredba je imela za posledico, da je cena mačkam nenadoma poskočila in se je razvila živahna »mačja trgovina«. Hudomušneži lovijo ponoči mačke na vrtovih in jih podnevi prodajajo meščanom za drag denar.

Ta je pa res močan

V kraju Soleftea na severnem Švedskem živi šest let star deček, ki je tako močan, da z obema rokama dvigne od tal 90 kg težko utež. V vsako roko pa brez posebnega napora dvigne po 50 kg. Medtem ko se drugi otroci igrajo, se pa on vadi v dviganju uteži. Ko so ga preiskali zdravniki, so izjavili, da je dečko tako močan, da lahko še naprej dviga take težke predmete, ker mu to ne bo nič škodovalo. Sedaj je prišel njegov oče k oblastem, ki jih je prosil, da bi mu bilo dovoljeno močnega dečka za denar kazati drugim ljudem. Tako bi dečkova moč bila vsej družini v prid.

Lekarna v palici. Madžarska je ponosna na svoj najnovejši izum, na palico za zdravnike. Na zunaj je to razkošna palica, ki jo vzameš lahko na vsak sprehod s seboj. Preprost gib zadostuje, da palico odpreš in da se ti pokaže majhna lekarna, ki vsebuje vse, kar je potrebno za prvo pomoč pri nezgodah. Tu je namreč 25 različnih medicinskih potrebščin, obojev, razkužil in kirurških instrumentov, in vse je lepo spravljeno.

Značilni prizori na madžarski pusti: beli voli s izredno dolgimi rogovi

Rabljeva roka

Angleško spisal J Fletcher Ray.
Poslovenil Franc Poljanec.

Nenavadne besede dečka nežnih let sem preudarjala. Kakšen duh deluje v nas, da ga otrok še videl ni, pa ga že ljubi. Moje oči ga tudi še nikdar niso videle, pa glej, vem, da moja duša po njem hrepeni.

Bilo je je že pozno, ko sva se Jeruzalemu približala — postregla sem namreč neki ženi, ki je zelo trpela v hiši Ben Ezrovi — vrata so bila zaprta. Ko je čuvaj v čuvajnici zaslišal moj klic, je vprašal: »Kdo si ti, ki motiš moj mir ob tej uri?«

»Suzana sem, Scipionova žena, in dasi je ura pozna, prošim, da me spustiš.«

»Ej, ej, žena, ti si v tem nesrečnem mestu vedno dobrodošla,« je zaspano godel in odpiral mala vrata. »Tvoj mož Scipio te bo z veseljem sprejel, saj mi je še včeraj zjutraj pravil, da se kmalu vrneš. Ali si o tistem galilejskem preroku kaj slišala?« O njem gredo namreč po mestu vsake vrste govorice.

Ko je Hermas to slišal, bi bil čuvaju rad vse povedal, kar je vedel, pa sva morala hiteti. Dasi je bilo že pozno, ko sva prišla do našega stanovanja pri stolpu, sta naju Scipio in Nidija sprejela z veseljem. In privikrat po toliko dneh smo sedeli skupaj pri jedi. Jaz sem bila od smo potovanja vsa trudna in razen tega me je prevzelo veselje, da sem zopet med svojimi, zato sem malo govorila. Hermas je pa ves vesel hotel vse povedati in ni mogel o ničemer drugim govoriti kakor o pastirju Izaaku in jaslih in Detetu Jezusu; in kako bo zrasel in postal

vojak in se zanj bojeval. Scipio ni nič rekel, videla sem pa, da mu ni bilo všeč; Nidija je pa dečka skrbno povpraševala po rojstvu Deteta in po vsem, kar je pravil Izaak.

»Slabo si naredila, Suzana,« mi je rekel Scipio, ko sta Nidija in Hermas legla in zaspa. »Ta Izaak je dečku glavó zmešal. Nič drugega ne ve govoriti, kakor o ovcah in volih in jaslih in pastirjih in take reči. Ne maram, da bi ga tega Nazarečana mislil. Taki ljudje samo mir motijo in od njih ne pride prav nič dobrega. On, ki ga imenuješ Jezusa, je sovražnik Rima in mora seveda pasti.«

»Ne, Scipio,« sem mu odvrnila — in moja drznost me je samo presenetila — »ne, on je zares božji Zveličar in Izraela popelje do zmag.«

»Žena, ti si vsa iz sebe! sončna vročina te je prizadela. Ti ne veš, kaj govoriš.«

»O Scipio, poslušaj me. Prosim te, nikar se zoper njega ne bojuj, saj bo vse zastoj. On ne more pasti, on prav zdaj prihaja proti Jeruzalemu, da moč Rima naredi za svoje podnožje, kakor so govóril preroki.«

Scipio se je zasméjal. »Izrael si ga bo sam naredil za svoje podnožje. Uho nastavi, žena! Še včeraj zjutraj sem govoril z enim izmed tempeljskih stražnikov. »Poslušaj, Scipio,« je dejal, če ta Nazarečan pride v Jeruzalem, pride po svojo smrt Kajfa in ti, ki so z njim, njegov prihod pričakujejo. Možje iz velikega zbora so kakor volkovi, ki lačni preže na svoj plen: oni namreč iščejo, da tega Galilejca ubijejo.«

Ne žena,« je nadaljeval, »nikar ne bodi potrta; ti si vsa nesrečna in zmučena; počivaj pojdi.«

Dasi sem bila trudna in zavoljo tega, ker mu je kri zoper Nazarečana tako zavrela, zelo nesrečna, vendar bi bila še rada z njim govorila o rečeh, ki sem jih bila slišala od Rebeke. Morebiti, ko zve zares vse, kar ima priti, bo

verjel; vendar pa mi je bilo pri srcu tako težko.

»Scipio,« sem rekla, »rada bi, da bi ti vedel, da sem te vedno ljubila: in da sem bila zvesta kot žena in mati. Rada bi, da bi bila midva kakor eden v srcu in veri; jaz ti ne morem nič prikrivati in ti nočem nič neresničnega govoriti. Prej si me poslušal; vem, da tvoje srce ni tako trdo kakor tvoja beseda. Vem, da teh Judov ne maraš, in bi rad živel med svojim ljudstvom, tu v tej tuji deželi pa svojega pokoja nisi našel.«

Za judovstvo se kaj malo meniš, ker so ti duhovni pamet zapeljali; jaz bi pa rada, da bi ti vedel: oni Mojzesove postave ne razlagajo tako, kakor jo ta Nazarečan, čigar nauk govori o veliki odrešujoči ljubezni. Bojim se, da si name hud, pa hrepenim po tem, da ti vse povem, kar sem o tem Nazarečanu slišala in videla; samo če bi me hotel poslušati, kako rada bi ti povedala vsele novice.«

»Dovolj!« je zavpil, in njegova jeza je rasla. »Že zdaj si s svojimi čenčami o tem Galilejcu Nidiji in Hermu zmedla pamet.«

Kaj si pozabila, da ga imajo duhovni za goljufa, za človeka, ki se ukvarja s čarovnijo? Na trgu vse o tem govori, da iz Nazareta še nikoli ni nič dobrega prišlo, in zdaj se ti hoče obesiti na tega krivega preroka, tesarjevega sina, na človeka, ki ne bo dolgo, da ga bodo tirali pred veliki zbor; prav zdaj, kakor sem ti pravil, preže nanj v zasedi.«

»O Scipio,« sem vzkliknila, »nikar tako ne govori o njem, ki vedno govori o odpustanju; o njem, ki vse ljubi in ljudem samo dobro želi.«

»Jaz, Suzana,« je Scipio, zdaj že močno razjarjen zavpil, »jaz sem legionar Tiberijeve vojske in svobodno rojen rimski državljani; in naučili so me zvestobe cesarju On pravi, da je oster meč človeku edini zanesljivi prijatelj, ti mi pa čenčas o nekom, ki meuda hoče, naj bi sovražnike ljubil.«

Nekaj o Japoncih

S pristopom v zvezo z Nemčijo in Italijo so tudi Japonci stopili v ospredje. Zato ne bo odveč, ako povemo nekaj tudi o tem zanimivem narodu.

Japonci so mongolskega plemena, rumenkaste polti, črnih las, male postave. Hlitrje se starajo kakor mi, vendar doživijo visoko starost. Jetika in vodenica tirjata pri njih velike žrtve, česar bo v veliki meri kriva enostranska prehrana. Po značaju so mirni, zelo dobrosrčni, v boju zelo junaški, svojim vladarjem pokorni. Sv. Francisek Ksaverij piše o njih: Ta narod je radost moje duše! Svetniški pisatelj je pri tem nedvomno mislil na njihov bresprimerni mir in notranje ravnanje. Ena izmed najbolj značilnih njihovih lastnosti pa je pomanjkanje smisla za nadnaravna, duševna in uravna vprašanja. Japonci so sila praktični, zunanji narod, tuja jim je poetika in filozofija.

Narodnost je Japoncem vse. Strastni narodnjaki so. Vedno spet se dogajajo primeri, ki izpričujejo japonski narodni idealizem. Ko

je mornariški minister iskal vojakov za podmorske torpede, katerim lahko človek določa poljubno smer, pri tem pa žrtvuje svoje življenje, se je javilo za smrtni posel več sto Japoncev. Japonska vojska je napoinjena po žrtvovalnosti za domovino, celo velekapital in težka industrija, urejeno po evropskem vzorcu, radevolje doprinašala velike žrtve za svojo državo.

Japonke slovijo po svojem prikupnem vedenju, plahe in ljubeznjive očarajo vsakega Evropejca. Najprikupnejši pa so japonski otroci, katere mora vsled njihovih izrednih ljubeznivosti ljubiti vsak. Japonska je pravi raj za dojenčke. Dobrosrčna, snažna, umetniška Japonska takoj navduši tujca in odbija šele, če tujec po daljšem bivanju opazi japonsko plitvost in duhovno praznino. Nasprotno je pri Kitajcih prvi utis običajno slab, celo neprijeten in šele pri temeljitem poznanju kitajske duše se porodi odkrito in trajno občudovanje naroda, ki je med najdubovitejšimi na svetu.

Singapur

Anglija je z minami zaprla vhod v singapurske pristanišče za ladje, ki prihajajo z Vzhoda. S tem je zaprla vrata, ki vedejo Tihim oceanu in Indijskim morjem. Ta odredba je zadela najbolj Japonsko, ki željno gleda proti jugu, kjer bi se mogel dobiti še kak lep kos zemlje za nasenitnega Japona. Anglija je pa s tem hotela povedati, da je Singapur in bližnja Nizozemska Indija tista postojanka, ki se bo zanje do zadnjega borila.

Cepprav se toliko piše o Singapurju, vendar marsikdo ne ve, kaj Singapur, največja obmorska trdnjava v Aziji, prav za prav pomeni. Singapur je Gibraltar na Vzhodu. Kdor ima Suez in Gibraltar, odpira vrata v Sredozemsko morje. Kdor ima pa Singapur, odpira vrata na zahod v Indijo, na vzhod pa na Japonsko, Kitajsko, v francosko

Indokino, Siam, Nizozemsko Indijo in k tisočim otokom Oceanije.

Angleži se tega dobro zavedajo. Zato se to prevažno pristanišče, ki leži na koncu dolgega Malajskega polotoka, dvajset let ne prestano utrjevali. Porabili so za velikanška dela več milijard dinarjev. Zgradili so velika letališča, ki so deloma pod zemljo, velike delavnice za popraviljanje največjih vojnih ladij, skladišča za bencin, nafto, za orožje in strelivo. Organizirali so tudi posebno armado domačinov, ki naj varuje in brani mesto, če bi ga kdo napadel po suhem.

Angleži se boje Japoncev, ki se pomikajo vedno bolj proti jugu. Nekoč je bilo treba deset ali celo petnajst dni, preden si prišel iz Singapura v prvo japonsko pristanišče, danes pa imajo Japonci svoje vojne ladje komaj za dva dni vožnje daleč. In ker se Japonci in Slamej precej dobro razu-

»O Scipio, ne daj, da bi se razprla. Samo malo še z menoj potpi. Ali si tiste dni in noči, ko si iz mnogih ran krvaveč ležal na gadarskih gričih, pozabil? Kako bi bila mogla iti s teboj, če bi bila v tebi videla samo Izraelovega sovražnika? Kakor koli — dasi sem gledala človeka tujega rodu, ranjenega morebiti za smrt, sem ti stregla, da si se vrnil v življenje. In ko si me za ženo vzel, si obljubil, čeprav sva po veri ločena, da mi boš vedno pustil, naj služim Bogu Izraelovemu. In ko sem ti na uho zasepetala: Scipio, kako bo pa, če porodim otroke? Takrat si mi odgovoril in rekel: Suzana, otroci, ki se mi porode, naj izberó med mojimi bogovi in tvojim Bogom, ki mu služim.«

Scipio, čutim, da se pripravljajo velike reči; taka žalost je name legla, da je z besedami ne morem povedati. Tukaj v tem zavrtu sem napisala veliko izrekov tega Jezusa, kakor mi jih je povedala Joana, Rebekina mati. Poslušaj, Scipio, tebe beseda, ki jih je on govoril v Galileji: »Odhajam, da vam mesto pripravim, da boste tudi vi tam, kjer sem jaz.« O Scipio, tebe je moja beseda hudo zadela, toda ali si kdaj mislil, da me ne boš več slišal? Tudi jaz tvojega glasu ne bom slišala. Nama, kakor vsem ljudem se bliža veliki molk. Ali moreš verjeti, da smrt pomeni konec vsega? Sree bi mi počilo, če bi moja vera ne videla večnega življenja, ki nas čaka nekje za grobom. Na mojem zvrtu je to napisano: »Kdor v mene veruje, ima večno življenje.« Kaj naj to večno življenje pomeni meni, če ga Scipio, ne najdeš ti in ne Nidija in ne Hermas? Ali hočeš, da poginemo kakor psi na trgu, da nas vržejo v peklenški ogenj?

Ta prerok govori o božjem kraljestvu, o kraljestvu, ki naj se ustanovi tukaj in zdaj; kraljestvo miru in ljubezni; kraljestvo za vse,

ki njegovo voljo spolnjujejo; in prav zato, ker to dobrohotnost uči ljudi, trpi od teh, ki ne verujejo. Scipio! Ali si o taki čudoviti ljubezni kdaj slišal?

»Suzana«, je dejal, in zdelo se mi je, da je njegov glas postal mehkejši. »Jaz razen tvoje ne želim nobene druge ljubezni; Galilejec te je začaral, tega imena nikdar več ne dahnem mene. Pozabi, da si o tem sanjavcu kdaj slišala, da tvoja nepremišljenost ne pride na useš Luciniju ali mojemu gospodu Pilatu.«

Toda pozabiti nisem mogla; ko sem namreč legla spat, sem vedela, da je Nazarečan čisto gotovo Sin Najvišjega; in z obilnimi solzami sem molila, naj bi se Scipionovo srce zoper njega ne zakrnilo.

Tu se Suzanino pisanje konča.

II. DEL.

DARITEV.

1. poglavje.

Prvi dan v tednu po vrnitvi moje žene Suzane iz Betlehema sem nekako šesto uro stal na Oljski gori in opazoval veliko množico ljudi, ki je prihajala skozi palmov gozd, ki pelje iz Betanije. In ko so se približali, sem sredi njih videl enega, ki je jezdil osla; okoli njega je bilo veliko ljudstva ki je tačas vzklikalo in prepevalo.

»Hosana«, so klicali. »Blagoslovljen, ki prihaja v imenu Gospodovome!«

Medtem ko sem še gledal, pride k meni neki farizej in mi zelo strastno prigovarja in zahteva, naj grem in nanj, ki jezdil sredi položim roko. »Zakaj on« pravi, »zapeljuje ljudstvo in hudo govori zoper cesarja.«

Na to sem šel in s seboj vzel Proba in tisto može iz posadke, ki so bili z menoj. Ko

meja, Singapur tudi od duhe strani ni več take varen kot nekda. Vrh tega imajo pa Japonci še našt, da bi obšli to angleško trdnjavo in Malajski polotok v olini Kra prekopal. Zaradi vsega tega ni prav nič čudno, da so v Londonu radi žrtvovali milijarde, da so to prevažno pristanišče najmodernejše utrdili.

Zakaj koprive pečejo?

Niš ni čudno, da pravijo ljudje, da ima kopriva čarobne moči in da tudi pravijo, da varuje polje spricho ptičev in gosonic. Saj ima kopriva tako posebno orožje, ki ga občuti tudi človeška koža: koj te zapeče in potem se ti čez minute naredijo izpuščaji. Čez nekaj minut bolečine ponehajo in čez pol ure tudi izpuščaji ni več. Kopriva ima majhne dilačice, ki imajo na vrhu glavice; te glavice se odkrhnejo in prodrejo v kožo.

Vendar to še ni vzrok, da bi morali občutiti pekočo bolečino in dobiti izpuščaje. Če se zbede s šivanko, ne občutiš nič podobnega. Torej morajo vsebovati koprive kako dražilo, ki ga dilačice izločajo. In res ima naša kopriva neko kislino. Če se zbedemo s šivanko in kanemo na ranico malo razredčene solne kisline, občutimo isto pekočo bolečino in dobimo prav take izpuščaje ko od koprive. Torej vsebujejo koprive tako zvano mravljinčno kislino, ki povzroča pekočo bolečino. Uvele koprive te ne spečejo več; če jih pa v vodi osvežimo, imajo spet isto moč.

Dopis

Leskovica nad Skofjo Loko. Vsakemu našemu faranu bo za vedno ostal v spominu torek, dne 4. marca. Ob veliki ploči smo vozili vsi razigrani nove orgle v Leskovicu. Zvonovi so vsi veseli potrkavali, da bodo dobili tako imenitne goste v svojo bližino. Upamo, da bodo tudi strokovnjaki zadovoljni. Vsek se lahko tudi sam prepriča na praznik sv. Jožefa, ko bodo naše nove orgle blagoslovljene. Na veselo svidenje v Leskovicu.

smo pa prišli k mestnim vratom, zavoljo gneče nismo mogli njemu blizu priti. Zlezi smo na mestno obzidje in opazovali. Probus se je smejal.

»Tale naj cesarja omaje« je dejal. »Njegovega bojnega konja poglej!« in pokazal je na oslovsko žreba. »Glej na njegovo vojsko!« in je z glavo pomignil proti otrokom, ki so tekli spredaj in mahali s palmovimi vejami. Gneča je postala hujša, ko je sprevod zavil na polje in šel mimo šotorov romarjev, ki so prišli k velikonočnemu prazniku. Tudi njih je veliko steklo z zelenimi vejami, si sleklo oblačila in jih polagalo oslu pred noge.

»Kdo pa je ta?« sem duhovnika prašal.

»Kdo, kakor Jezus, bogokletnež, je dejal. »Ljudstvo je za njim čisto ponorelo.«

Zelo željno sem gledal, pa njegovega obraza zavoljo teh, ki so bili okoli njega nisem mogel videti. Smejal sem se pa; tak-le kakor je on, ki ga obdajajo taki-le, rimskih orlov ne bo nikoli vznemirjal. Gledal sem, da bi videl kralja, ki jezdil na čelu vojke, sem pa videl človeka, odetega v bela oblačila, ki jezdil osla; in ti, ko so šli za njim, so ga oklicevali za kralja Judov. Še sem se zasmeljal.

»Hosana!« so kričali otroci.

»Hosana!« je kričala množica.

»Hosana!« se je pačil Probus in posnemal ženski glas. In potem se je nekaj duhovnikov zagnalo proti tistemu Jezusu, in ko so ti govorili, se je množica pomirila, ker so hoteli slišati besede, ki so jih izgovarjali. Slišal sem Galilejec glas, ko jim je odgovarjal in dejal:

»Povem vam, da če ti umolknejo, bodo kameni vpili.«

(Nadaljevanje prihodnjic.)

• Luka, 19, 40.

Se nekaj drobnih

Romuni zanikajo, da bi Angleži že bombardirali petrolejska polja pri Ploestiju. 450.000 mož ima sedaj Italija v Albaniji, trdi dopisnik Associated Press po grških podatkih.

Turčija je branik mohamedanskega vzhoda in bo v družbi z Anglijo zmagovito odvrnila sleherni napad na mohamedanski svet, je izjavil transjordanški vladar emir Abdulah. (Reuter)

Nemška sasedba Belgarije je naravnost sijajen primer za odlično sodelovanje med diplomacijo in vojsko, piše >Essener National Zeitung<.

Gotovo je, da bo sedanja vojna zelo dolga, je izjavil predsednik avstralske vlade Menzies v Londonu.

Največ 40 dekagramov masti ali olja ali masla mesečno dobi vsak prebivalec v Italiji. Zaradi delovanja proti nemški vojski je nemško vojaško sodišče obsodilo na smrt 18 Holandcev. (DNB)

Kitajska zmaga bo koristila Sovjetom, Združenim državam in Angliji, je izjavil te dni kitajski maršal Čangkajšek.

Indijska vlada je razglasila, da je stopila v sovražno stanje z Belgarijo. (Reuter)

Na bojišče je odšel tudi italijanski pravosodni minister Grandi, dolgoletni laški poslanik v Londonu.

Bivši romunski kralj Karol je pobegnil iz Španije na Portugalsko s svojim zlatim zakladom in z gospo Lupescu.

34.000 letal je naročila za svoje potrebe vojska ameriških Združenih držav.

Belgarija je mobilizirala vse svoje železniške uslužbenke. (AA)

Turčija bo takej stopila v vojno, če bo Nemčija napadla Grčijo in ogrožala Solun, trdi sovjetska >Rdeča zvezda<.

Smrtno se je ponesrečil nemški podadmiral Lothar von Arnauld, ki je poveljeval celokupnim nemškim pomorskim silam v francoskem zasedenem ozemlju. pišejo francoski listi.

Ameriški predsednik Roosevelt obišče v drugi polovici marca Anglijo, ve italijanska >Tribuna<.

Na Dunaju sta se sešla nemški maršal Göring in romunski državni poglavar general Antonescu. V Berlinu sodijo, da je bil pogovor vojaškega značaja.

Ameriški senat je zavrgel predlog opozicije, naj bi ameriške vojne ladje ne smele spremljati prevozov ameriškega orožja v Anglijo in drugam. (AA)

Zakon o obveznem kmetem pokojninskem zavarovanju je bil sprejet v Belgariji. Vsak kmet dobi z dopolnjenim 60. letom starosti 3600 levov pokojnine.

Telava vojskovanja v Afriki: »Je res nerodno, da ne smem pisati domov, kje smo. Zdaj se mi še drugi poslati smejo kape.«

Smola barona Dorivala

Tudi s plombiranim zobom je Dorival lahko postregel.

Potem ko se je vestni uradnik prepričal, da je predzadnji kočnik v levi spodnji deljosti Dorivala z zlato plombo zavarovan, je mogel v svoje veliko zadovoljnost pridodati popiskom, da ima gospod Samostrel na blaznici desne roke tri centimetre dolgo brazgotino, ki je posledica ureza.

Dorival je menil, da bi bilo kar dovolj posebnih znamenj, pa ga je gospod Brdavs poučil, da ga mora še premeriti in pomeriti, da dožene kolikor mogoče vse razločke, ki obstoje med njim in Enikom Šepcem.

Peljal je bivšega poročnika v oddelek za primerjalno merjenje.

Pricijazili so uradne spise Emila Šepca in pomerili Dorivala. Najprej se je pokazalo, da je Šepce le majčkeno višji kakor gospod Samostrel. Dorival je bil visok en meter in ena in osemdeset centimetrov. Šepčeva višina pa za en centimeter več. Zelo podobne, za čuda podobne so bile mere na lobanji, medtem ko so zopet tenke črtice prstnih odtisov pokazale zelo opazne razločke.

Teden pozneje je dobil Dorival izkaznico, kjer so bila naštetja njegova posebna znamenja in ki so imejtelju izrečno potrjevala, da ni

istoveten z Emilom Šepcem, ki ga policija išče po tiralici.

2.

»Pa sem se vas mabil, preljubi moj gospod Emil Šepce!« je rekel baron Samostrel. Stal je pred velikim ogledalom v stanovanju in se zabaval s sliko v ogledalu. »Greste lahko, kamor hočete, vsaj kar se mene tiče! Zdaj se daste lahko kar prijeti, če vas je volja! Z Bogom — gospod Šepce!«

Ljubeznivo je ogledoval izkaznico —

— in kadar koli me bo hotel spet kak tajni policist za — šepčiti, potegnem tale košček lepenke in mu ga treščim v glavo! Se pripočam! Naj vas vrag vzame, gospod Šepce!«

V kotu pa pod predalom v ogledalu je čepel višji vražič nad vsemi dobrimi in hudimi slučaji in se krohotal:

»Samostrelček! Ah, Samostrelček — saj se ti niti ne sanja!«

Stara mati je že verjela, in njena stara mati tudi, in mi sami smo prisegali na to, ko smo bili še nekoliko mlajši in lepši, verjamemo pa še celo zdaj nekotiko: da ima ljubezen neke svoje posebne okoliščine! Neke čudovite okoliščine — zelo, zelo čudovite...

Kdo zna razjasniti!

Negovati
zobe pomeni
varovati
zdravje!

Sargov

KALODONT

proti zobnemu kamnu

Na zahtevo italijanske vlade sta bila ukinjena ameriška konzulata v Palernu in Neaplju; Amerika je nato omejila potovanje italijanskih konzularnih uradnikov po Združenih državah.

Blato bo bodoče kuriva. Pri čiščenju kanalov naberejo v Parizu letno okrog 80.000 kub. metrov blata. Znano je, da je blato dobro gnojilo, manj znano pa, da izpuštevajo vročo paro, ki se daje dobro uporabiti. Tako bi se lahko prometna vozila premikala s pomočjo blatnih plinov. Baje so v pariški okolici že zgradili tovarno, katere stroje ženejo plini, ki jih proizvaja vroče blato. To bi bila tudi za naše močvirnate kraje kar koristna iznajdba, ker bi s plini lahko kurili, svetili in se vozili.

Tisočkrat greš v opero. Tisočkrat škiliš po lepih ženskah, ker nisi niti slep niti preveč neumen. Tisočkrat se ti nasmeje lepa ženska, ki seveda, nikakor ni lepša kakor najmanj sto šestdeset prejšnjega tisoča, pa si tako vdano vtepeš v glavo, da tisti smehljaj tebi velja — in zavdano ti jel Na mah ponoriš. Ti, ki si vendar močno pameten —

Dorival je ponorel!

Sicer je imel z važnimi gospodi važne razgovore, ki so se vrteli izključno okrog volframove rude in velikih denarnih vsot, in je sporočal draga in važna sporočila ubogemu rudniškemu inženirju v Brazilijo, pa se je medtem izmišljeval reči, da se človeku milo stori. Obnašal se je čisto pametno, primerno lahko mišljeno, ko se je pa okrog polnoči poslovil od Potokarja, je sedel še ure in ure v naslonjaču, pokadil cigaret brez števila in sanjal traparije o črnih lasih, velikih, rjavih očeh, smejočih se ust... Sicer je pa ubral kar pravo pot:

Letal je po vseh gledališčih.

Pregledal je vsa okna fotografrov.

Hodil je z nemogočo vztrajnostjo v živalski vrt na sprehod.

Dal se je povabiti od vseh ljudi, ki jih je poznal.

Pokukal je v vsak avto.

»Nje! pa ni našel.«

Eden takih namernih sprehodov — tokrat je bilo Pod lipami, in Potokar, ki mu ni izdal svoje »namere«, ga je spremljal — se je končal po nekotikih ovinkih v hotelu Esplanad. Komaj da sta oba prijatelja v sobi za kajenje, sta prišla dva gospoda po širokih stopnicah dol. Oba sta bila južnjaka, na prvi pogled se je

Nekaj zanimivih

Koliko vode je v morju. Vsa morja na svetu imajo površino 361 milijonov kvadratnih kilometrov, tedaj okrog 70% vse zemeljske površine. Največja globina morja ni v Tihem oceanu, kakor so do sedaj smatrali, ampak v Atlantskem oceanu, kakor so izkazala najnovejša merjenja. Namerili so namreč globino 13.600 metrov. Vso vodo, ki je v morjih, cenijo na 1870 kub. km. Če bi hoteli to vodo spraviti v posodo, ki naj bi imela obliko kocke, bi bila stranica te kocke dolga 1100 km. Toliko, kolikor približno znaša zračna razdalja med Rimom in Berlinom.

Gostilna na morskem dnu. Nekaj gostilničar v New Yorku je na dražbi pomorskega urada kupil staro podmornico, jo dal v popravilo ter jeklene stene nadomestil s kristalnimi. Na podmornico je pritril nato napis »Podmorska gostilna«. Vsak večer odpluje ta čudna taberna na morje in se nekako dva kilometra od obale potopi na dno morja. Sedeži so oddani že pred odhodom in navadno jih primanjkuje. V gostilni pod morjem dobiš najboljše vino in večerjo, ki obstaja seveda iz morskih rib. Med večerjo si skozi kristalne stene lahko ogleduješ pestro podmorsko življenje. Tudi godba je v lokalu.

Zenitovanjske gostije so zaplenili. V ogrskem mestu Csölldömlök se je pripetilo sledeče: Obhajali so ženitnino mladega cigana Horvatha. Poroka je bila že končana in svatje so se iz cerkve vračali na ženinov dom, kjer jih je čakala svatbena pojedina. Še preden je spreved prišel na ženinov dom, so prispele policisti in zaplenili vse pripravljene jedi in pijače. Dognali so namreč, da je ženin ves material za pojedino v okolici nakradel. Policisti so sedli za svatovsko mizo in razdelili gostijo na oškodovance, ženin pa je romal lačen v zapore, nevesta pa je hitela domov, da pripravi svatom skromno kosilo.

Selska naloga. V šoli so dobili otroci nalogo, da opišejo svoj obisk pri teti. Najboljše je napravil nalogo Mihec, ki je kratko malo zapisal, da tete ni bilo takrat doma.

Zakaj so čmrlji na svetu. Čmrlje poznate, brenčete in čebelam podobne žuželke. Smatramo jih za brezkoristne in celo škodljive. In vendar niso zastoj na svetu. V novi Zelandiji so pred stoletjem začeli sejati deteljo. Zelo dobro je uspela, ni pa naredila nobenega semena. Dolgo so tuhtali za nedostatki, končno pa so pogruntali. Prepeljali so na Novo Zelandijo tudi čmrlje in jih spustili na deteljna polja. In glej! Detelja je dala v jeseni obilno seme. So torej poljske rastline, katerim posredujejo edino čmrlji oplajanje cvetov. Podobno se da trditi o metuljih in drugih žuželkah, ki se nam ljudem zdijo brezkoristne. V naravi pač ni ničesar, kar ne bi imelo svojega namena.

Zaklad v pohištvo. Zanimiva in čudna dogodivščina se je zgodila na Dunaju. Ze precej prileten trgovec s kolesi se je zaročil s krasno damo Dunajanko. Kmalu pa je začutil, da se bliža njegovo življenje h koncu, zato je še pred poroko zapustil svoje premoženje — 50.000 šilingov — in del svojega starega pohištva svoji zaročenki. Zaročenka je, kakor moda zahteva, da se spodobijo, nekaj časa objokovala svojega zaročenca, nato pa je prešla k poslu. Prevzela je svojo dediščino, pohištvo pa, ki je bilo že precej obrabljeno, zlasti nekaj mehkih naslanjačev, je dala tozadevnemu strokovnjaku v popravilo. Pri razdiranju starih naslanjačev je tapetnik v enem natelet na cel šop bankovcev in potrdilo, s katerim bi lahko vzel iz banke 40.000 švicarskih frankov. Doim si je bankovec hotel kratkoma prilastiti, je potrdilo vrnil lastnici z zahtevo, da mu nakaže dolžnih 10 odstotkov nagrade za najdbo. Zaročenka je zahtevala vse zase, naznanila tapetnika policiji, ki ga je zaprla. Nekateri Dunajčani pa, ki imajo kako staro pohištvo, so ga baje začeli razdirati v nadi, da bodo tudi oni našli kake skrivne zaklade.

Raztresen do skrajnosti. Na usoden način se je maščevala profesorju Vancerju iz Sofije njegova raztresenost, ki je bila znana po vsem mestu. Profesor je skočil iz tretjega nadstropja, v katerem je njegovo stanovanje, v globino in se težko poškodoval. V bolnišnici je dal precej groteskno pojasnilo za to nesrečo. V to stanovanje se je vnelil že le pred kratkim. Dotlej je imel stanovanje v pritličju. Da bi si prihranil nekaj časa, je imel tam navado, da je skakal kar skozi okno na cesto. V svoji raztresenosti je pozabil, da leži novo stanovanje dosti višje.

Največja in najlepša zgodovinska povest je začela izhajati v „Slovencu“

Dolžnost vsakega Slovenca je, da si v današnjih dneh naroči „Slovenca“, v katerem bo F. S. Finžgarjev roman

„POD SVOBODNIM SONCEM“ v slikah

Kdor se naroči na „Slovenca“ takoj, bo dobil vse številke od začetka izhajanja romana. Pridobite nam novih naročnikov! Vsak reden naročnik „Slovenca“ je zavarovan za 10.000 (desettisoč) din. Pišite nam dopisnico ali pa se poslužite dolnje naročilnice!

F. S. Finžgar:

Pod svobodnim soncem

1. Osebe:

Povest davnih dedov

(IZREŽITE IN POŠLJITE)

Naročilnica

Podpisani naročam »Slovenca« za
1 mesec — za 2 meseca — za 3 mesece — za pol leta — za celo leto —
za 8 dni na ogled.
(Cenar ne šelite črtajte.)

Ime in priimek _____

Kraj _____ hiš. št. _____

pošta _____

Lastnoročni podpis.

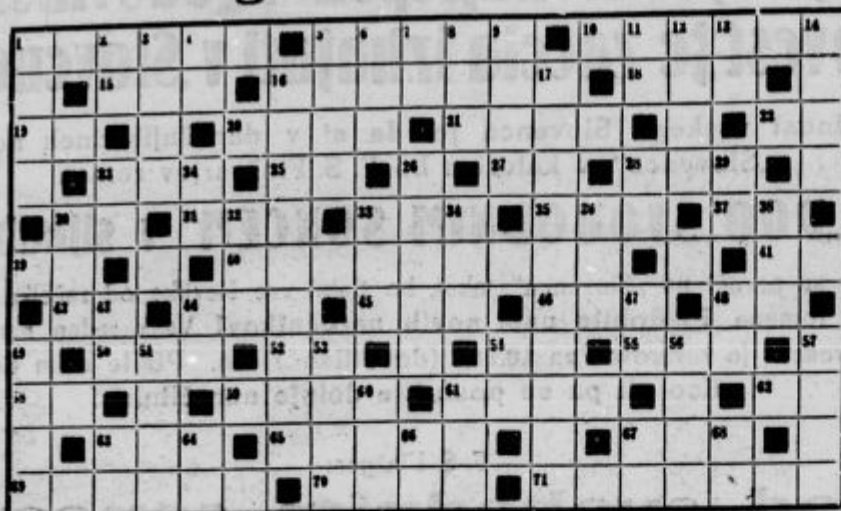
P. n.

Znamka
za
1 din

Uprava „Slovenca“

Ljubljana
Kopitarjeva 6

Nagradna križanka

Trije izrečani rešilci bodo dobili prelopo knjige »Poročnik indijske brigade«.

Vodoravno: 1. Kroparska železarska zadruga. — 5. Slovenski misijonar na Kitajskem. — 10. Ime Matere božje. — 15. Nasilna tatvina. — 16. Pušavnik. — 18. Nemška reka. — 19. Osební zaimek. — 20. Sirota. — 21. Drag kamen. — 22. Predlog. — 23. Najvišji oblastnik v banovini. — 25. Veznik. — 27. Isto kot 22. vodoravno, a narobe obrnjeno. — 28. Kulturna rastlina. — 30. Časovni zaimek. — 31. Ženski glas. — 33. Pijača. — 35. Del obraza. — 37. Glavni števnik. — 39. Pogojni veznik. — 40. Dan pepeljenja. — 41. Kraj pri Ljubljani. — 42. Izraz pri kartanju. — 44. Hiša, bivališče. — 45. Kesanje. — 46. Krajše moško ime. — 48. Staroslovanska beseda za pijačo. — 50. Neumen. — 52. Pogojnik od sem. — 54. Kratica tega letca. — 55. Zdrav človek jih ima 32. — 58. Osební zaimek. — 59. Del ure, del priprave za pisanje. — 61. Reka v Italiji. — 62. Isto kot 48. vodoravno. — 63. Gora v Mali Aziji. — 70. Blagajna za denar. — 71. Vrh v Kamniških planinah.

Navpično: 1. Pijača. — 2. Ploskovna mera. — 3. Mlevski izdelek. — 4. Vrsta pesniške oblike. — 5. Pijača, pri Turkih priljubljena. — 6. Slovenska svetnica in kneginja. — 7. Grška črka. — 8. Evo, glej. — 9. Cunja. — 11. Isto kot 2. navpično. — 12. Jesenski pridelek. — 13. Veznik. — 14. Država v jugovzhodni Aziji. — 16. Mesec v letu. — 17. Zdravnik, ranar. — 23. Prihodnji čas od glagola sem. — 24. Isto kot 22. vodoravno. —

26. Slovenski še živeči pisatelj. — 28. Vprašalna čenica. — 29. Nikalnica. — 30. Vzročni veznik. — 32. Ljudska oblika za lepo. — 33. Menica, naznaka. — 34. Kratica prebivale politične organizacije. — 36. Vzduh, smrad. — 38. Reka v Egiptu. — 45. Isto kot 37. vodoravno. — 44. Kratica za doktor. — 47. Predlog. — 48. Reka v Sibiriji. — 49. Domača žival. — 51. Osji meh. — 53. Azijska država. — 54. Tr. — 56. Domača žival. — 57. Klicanje, vpitje. — 60. Kazalni zaimek. — 61. Predplačilo. — 63. Veznik. — 64. Ljudska pritrilnica. — 66. Igralna karta. — 67. in 68. Vzklik bolečine.

1800 let stare orgle

Ko so izkopavali razvaline stare rimske naselbine Aquinum blizu Budimpešte, so izkopali tudi orgle, ki dokazujejo, da so vodne orgle poznali in porabljali že pred 1800. leti. Na te orgle so igrali na ta način, da so s pomočjo vode povzročali zračni pritisk. Poleg izkopanih orgel, katere so tako majhne, da jih človek lahko nese, so odkrili tudi latinski napis, da je orgle daroval kolegijski G. Julij Viatorinus. Ta je bil okrog l. 228. po Kr. edil, pozneje pa dekurijski kolonij v Aquinu ter prefekt kolegijski »Centenarium«. »Po navodilih vseučiliškega profesorja dr. Valentina Kusznyskega bodo stare orgle, ki je razmeroma dobro ohranjeno, popravili in spopolnili. Orgle imajo eno oktavo in 4 registre. Naredili bodo dvojce takih orgel, izmed katerih bodo ene poslali v Rim, druge pa shranili v muzeju.

Radio Ljubljana

od 12. marca do 20. marca 1941.

ČETRTEK, 12. MARCA: 7. Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) do 7.45 — 12. Is znanih oper (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13. Napovedi — 13.05 Domači trio — 14. Poročila — 17.30 V razvedrilo igra Radijski orkester — 18.40 Slovenska ura: Slovenec (g. dr. Rudolf Kolarič) — 19.35 Nacionalna ura: Belgrad govori — 19.40 Plošče — 19.50 Deset minut zabave — Klavirski koncert go. Dore Gusič — 20.45 Koncert Radijskega orkestra — 21. Napovedi, poročila — Konec ob 22.30.

PETEK, 13. MARCA: 7. Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) do 7.45 — 11. Solaka ura: Slovenski narodostlovec (g. prof. Rafael Bačar) — 12. Is naše narodne zakladnice (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13. Napovedi — 13.05 Opoldanski spored Radijskega orkestra — 14. Poročila 14.15 Tujekoprometno poročilo Pokljuka in Komna, ponosni planinski postojanki — 17.30 Vsejemu nekaj (Radijski orkester) — 18.10 Znanstvena ura: Domačnost (ga. Cilka Vračko) — 18.30 Plošče — 18.40 Francosčina (g. dr. Stanko Lebon) — 19. Napovedi, poročila — 19.15 Solin in zabava Trakija (g. dr. Roman Savnik) — 19.40 Plošče — 19.50 Pisanje ljubljanske cvetke (g. Pavel Kusar) — 20. Rezervirano za prenos — 21. Napovedi, poročila — Konec ob 22.30.

SOBOTA, 15. MARCA: 7. Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) do 7.45 — 12. Plošče za plošče, pisana smes, godba vesela in pesniške vmes — 12.30 Poročila, objave — 13. Napovedi — 13.05 Plošče za plošče, pisana smes, godba vesela in pesniške vmes — 14. Poročila — 17. Otroška ura: Nasop otrok (vodi gđ. S. Vencelj) — 17.30 Od bajke do bajke (plošče) — 17.50 Pregled sporeda — 18. Za delopust igra Radijski orkester — 18.40 Kako se ubranimo občasnih zalaganjih bomb (g. inšp. inž. F. Dolenc) — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Naše budnice in korančnice (plošče) — 20. O znanosti politiki (g. dr. Alojzij Kuhar) — 20.30 Mirko Ljubbič: Oblika ne dela človeka. Pisan večer izvajajo člani rad. igr. družine, vmes nekaj plošč — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Za vesel konec tedna igra Radijski orkester.

NEDELJA, 16. MARCA: 8. Jutranji pozdrav — 8.15 Instrumentalni dueti: Klavir in harmonij — 9. Napovedi, poročila — 9.30 Prenos cerkvene glasbe iz trnovske cerkve — 9.50 Verski govor (g. dr. Gvido Rant) — 10.05 V razvedrilo (plošče) — 11. Nedeljski koncert. Sodelujejo: g. Pavle Stojkovič (violončelo), g. prof. M. Lipovšek (klavirska spremljava in Radijski orkester — 12.30 Objave, poročila — 13. Napovedi — 13.05 Otroški zbor »Zvonček« — 13.50 Kar šelite, to dobiš (plošče po željah) — 17. Kmet. ura: Vinarstvo in prehrana prebivalstva (g. Konrad Pečovnik) — 17.30 Domači koncert. Sodeluje: Zbor Dri, poliojske strazne in Radijski orkester — 19. Napovedi, poročila — 19.30 Ura slovenske pesmi in besede: Pevsko društvo »Sava«. Svoje pesmi bere g. Mile Klopčič — 20.30 Meštri voline (plošče) — 21.15 Pesmi in slaganje poje gđ. Tea Lahot, Nanica Nar. gled. v Ljubljani, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek — 23. Napovedi, poročila — 23.15 Prenos lahke glasbe iz bara v Nebotičniku — Konec ob 23.

PONEDELJEK, 17. MARCA: 7. Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) do 7.45 — 12. Citrali igrajo (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13. Napovedi — 13.05 Opoldanski spored Radijskega orkestra — 14. Poročila — 17.30 Sramel »Ljubljana« — 18.30 Dusevno zdravljenje (g. dr. Anton Breclj) — 18.30 Plošče — 18.40 Sestav in gibanje prebivalstva Slovenije (g. dr. Svetozar Hladik) — 19. Napovedi, poročila in objave — 19.30 Nacionalna ura: Zagreb govori — 19.40 Plošče — 19.50 10 minut zabave — 20. Koncert operne glasbe. Sodeluje g. Boris Popov, član ljubljanske opere in Radijski orkester. Dirigent D. M. Sijanec — 21.30 Nekaj za ples (plošče) — 22. Napovedi, poročila — Konec ob 22.30.

TOREK, 18. MARCA: 7. Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) do 7.45 — 12. Pisana šara (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13. Napovedi — 13.05 Opoldanski koncert Radijskega orkestra — 14. Poročila, objave — 14.15 Solaka ura: Kramljanje z mladino g. Miroslav Zori do 15 — 17.30 Koncert Radijskega orkestra — 18.40 Znanost in oblika (g. prof. M. Adičič) — 19. Napovedi, poročila in objave — 19.35 Nacionalna ura: Slovenski živelj v preteklosti (Ravnat. Nar. muzeja g. dr. Josip Mal) — 19.40 Plošče — 19.50 Gospodinjica povetovalnica (ga. Helena Kelhar) — 20. Koncert vojaške godbe 40 pp. Triglavskega — 21.30 Četka lahka glasba (plošče) — 22. Napovedi, poročila — 22.15 Zabavni spored Radijskega orkestra — Konec ob 23.

SREDA, 19. MARCA: 9. Jutranji pozdrav, napovedi, poročila — 9.15 Za boljšo voljo (plošče) — 9.45 Verski govor (g. dr. Ignacij Lenček) — 10. Prenos cerkvene glasbe iz stolnice — 11. Cimermanov kvartet — 11.45 Pevski zbor »Gospodarski zvon« — 12.30 Objave — 13. Napovedi — 13.05 Jozefom in Jožicem (igra Radijski orkester) — 17.40 letno mislonsko delo (g. dr. L. Ehrlich) — 17.30 Veseli zvoki, Sodelujeta: Kmetki trio in Radijski orkester — 19. Napovedi, poročila — 19.35 Nacionalno predavanje: Vojaška oddaja — 19.55 Uvod v prenos — 20. Prenos iz ljubljanske opere v odmoru: Glasbeno predavanje (g. V. Ukmar), napovedi, poročila — Konec ob 23.

Jablin surogat

za izdelavo umetne domače nijačo je odličen in cenen nadomestek za pravi jabolčnik ter stane zavitek za 50 litrov din 80.—, po pošti din 42.—, 2 zavitka po pošti din 78.—, 3 zavitki po pošti din 110.—. Predaja Drogerija Emsa

Ivan Kanc, Ljubljana - Nebotičnik

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

zadruga z neomejenim jamstvom

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6
v lastni palači nasproti hotela »Union«

obrestuje hranilne vloge

najugodnejše

Nove in stare vloge,

ki so v celoti vsak

čas izplačljive

obrestuje po **4%;** proti odpovedi po **5%**

Podzemeljska proga v starem veku

Na svetu menda res ni nobena reč nova. Pri izkopavanju egiptovski starin so odkrili ostanke preprostih tehničnih naprav, katere, sicer močno izpopolnjene, poznamo še-le v najnovejšem času tudi pri nas v naših dneh. Ko so kopali blizu piramid, so pod zemljo našli tudi podzemeljske hodnike, ki so bili zgrajeni kakor zelo dobre ceste. Iz kolesnic v teh podzemeljskih cestah je razvidno, da te ceste niso bile le za pešce, ampak da so po njih pod zemljo tudi vozili vozovi. Doslej so preiskali in odkrili 2 kilometra te ceste med Keopsovo in Kefrovo piramido. Po dosedanjih doseganjih sklepajo, da je bila pod zemljo izpeljana cela mreža cest, ki so bile med seboj v zvezi. Zato bodo se naprej vneto kopali, saj upajo odkriti še zanimive stvari. Iz odkritih napisov so ugotovili, da je ta egiptski podzemeljski železnica bila zgrajena že leta 2766 pred Kr. r. Arheologi mislijo, da so po tej podzemeljski cesti egiptski kralji lahko dovažali in prevažali svoje zaklade in blaga, ne da bi se jim bilo treba bati kakšnega sovražnega napada.

Črn dež in rdeč sneg

Dne 14. avgusta 1888 je v Južni Afriki padel črn dež in nastale so velike luže, polne tega črnilu podobnega dežja. Ta črni dež nastane, če se ognjeniški prah, ki vsebuje dokaj železa, stopi in združi s organskimi snovmi, ki so v deževnih kapljah. — Organike snovi pobarvajo včasih tudi sneg. Na Kap Yorku v Baftinovem zalivu na Grenlandiji so odkrili rdeče snežne poljane. V snežnikih so namreč silno majhne rdeče alge, ki snegu dajo to nenavadno barvo. Čim manj je alge, tem bolj je sneg svetlordeč in čim več jih je, tem bolj je temnordeč. Tudi na švicarskih in tirolskih planinah so že videli rdeč sneg. Pobarval ga je puščavski prah, ki ga je veter prinesel iz afriških puščav.

Živali in glasba

Pred kratkim so snemali na film vpliv, ki ga ima glasba na kače. Iz tega filma je razvidno, da se plazilke spravljajo sploh niso zanimale za zvoke. Toda, ko je postala glasba glasnejša, so začele postajati nemirne. Na veliko kačo (pitona) je glasba tako vplivala, da se je približal gramofonu in ga ni bilo mogoče spraviti od gramofona, dokler je igral. V londonskem živalskem vrtu so napravili podobne poskuse s papigami. Tudi nanje je glasba vplivala zelo močno, ker so se takoj zbrale okrog radijskega aparata, ki je igral v njihovi kletki, in so ga veselo poslušale.

Strašno odkritje

V švicarskem dijaškem zavodu v mestu Habschwerdt so te dni odkrili nekaj »strašnega«. Ko so plazilke spravljale pod lesonem stenskim opašem v profesorjski konferenčni sobi našli majhen mikrofon. Soleka oblast je bila takoj pokonci in delavci so morali zasledovati, kam ta mikrofon vodi, to se pravi, od kod je bil napeljan v konferenčno sobo. Nazadnje so arečno

odkrili, da je bil napeljan iz dijaške spalnice. Tukaj so v nočni omarici nekega dijaške odkrili celo radijski zvočnik. Tako so dijaški lahko sproti in mirno poslušali vse, kar so se profesorji o njih menili v konferenčni sobi. Že vnaprej so vedeli, kakšne reče bo na koncu vsak dobil. Poslušali so, kako so profesorji tega ali onega obdelovali in sklepali o njegovi kazni. No, radovedni fantje pa se niso zadovoljili samo s temi, recimo »uradnimi« zadetvami marveč so začeli poslušati tudi zasebne

pogovore profesorjev. Sedaj se je izkazalo, zakaj je ravnateljeva žena pred kratkim dobila brezimno pismo, v katerem je bilo rečeno, da se njen mož vsak teden vozi v glavno mesto ne zato, kakor pravi, ker ima opraviti na ministrstvu, marveč s svojimi mestnimi tovariši obiskuje vse mestne pivovarne in kroga. Odkrili so tudi izdelovalca te naprave. Kajpada so ga takoj izključili iz šole, pač pa so mu v odhodnem oprečuvali dali v fiziki red »prav dobro«.

**NAJVEČJA DOMAČA
TRGOVSKA HIŠA
V JUGOSLAVIJI!**

**ZAHTEVAJTE TAKOJ NAJNO-
VEŠI CENIK IN VZORCE!**

Sternecki
CELJE 21

Smrt dveh skopuhov

V francoskem mestecu Maresnil so našli v razdrti kočii na otepu alame Avgusta Gilberta, ki je bil znan daleč naokoli kot velik revež. Mrliča so se že bile lotile številne podgane in ga napol požrle. Zdravnik je ugotovil, da je umrl zaradi lakote

in mraza. Ko so pa pregledovali njegovo zapuščino, so našli med papirji 60.000 frankov v bankovcih, a še večjo vsoto je imel naloženo v banki. Tako je skopuh pri tolikem premoženju rajši od lakote umrl, kakor se ločil od svojega denarja. Drug tak skopuh pa je umrl v južnofrancoskem mestu Tarbes. Mož je bil vse življenje delavec in proslaj, kakor je pač kazalo. Živel je sam zase in si še potrebne hrane ni privoščil, kaj šele, da bi si gozimi zakuril v svoji koči in se ogrel. Pred enim mesecem je bil aretiran, ker je na trgu v Tarbesu ukradel zavojček evrovega masla. Ko je pa mož zmrnil, so pri preiskavi našli kovčeg in v njem polno zlatnine, srebra, biserov, dragih kamnov in vrednostnih papirjev, kar je bilo vse skupaj vredno čez 400.000 frankov. Denar res še ni več!

Železniški most je ukradel

V okolici Marakeža je podjeten Marokanec s pomočjo štirih delavcev ukradel cel železniški most ter ga prodal za staro železo trgovcu s starim železom v Casablanci. Njegovi štirje delavci so celih deset dni delali, da so most demontirali. Železni most je bil 6 metrov dolg in je tehtal 7 ton. Ko je bilo vse narazen, so železo naložili in odpeljali. Most je vodil čez globoko globel, čez katero je bila speljana železniška proga. Ker pa po tej progi že delj časa ni vozil noben vlak, ker so progo opustili, je bilo mogoče, da je svojo tatvino izvršil neopaženo. Ko so oblasti zvedele, kaj se je zgodilo, so tatu seveda zaprle.

Ali se hoče-
te svojega

revmatizma, protina osvoboditi?

Trganje in zbadanje po udih in sklepih, otekli udje, skrivljene roke in noge, trganje, zbadanje in ščipanje po raznih delih telesa, pa tudi slabost oči so čisto posledica revmatizma, ker se sicer bolečine še stopnjujejo.

Nudim Vam

»dravilno, sečno kislino razkrajajoče, izmen-
snovi in izločevanje, pospešujoče

DOMAČE ZDRAVLJENJE S PIJAČO,
ki se na umeten način povsem naravno sestavlja
iz nekega blagodejnega zdravilnega vrelca, ki ga
je dobrotljiva mati narava darovala bolnim ljudem.

Pišite mi takoj in dobili boste iz mojih v vseh državah obstoječih skladišč povsem
zastonj in franco poučno razpravo. Sami se boste uverili o neškodljivosti tega sredstva
in njegovem naglem delovanju. — Poštno zbiralno mesto:

PANNONIA-APOTHEKE, BUDAPEST 72

Postfach 88, Abt. H. 284.

Poravnajte naročnino za Domoljuba, ker ga bomo sicer morali ustaviti!

JABLUS - jabolčnik

Kaj je Jablus? JABLUS je edina snov iz katere napravijo izvrsten sadjevec brez pravega sadjeca. S posušeno stano 50 l din 450, 100 l din 750, 200 l din 1250. Za uspeh jamčimo. Čez 1000 pohvalnih pisem!

Glavno zastopstvo: RENIER, Podčetrtek.

Preizkušen redilni prašek

„Redin“ za prašiče

Pri malih prašičkih pospešuje Redin prašek hitro rasti, krepi kosti in jih varuje raznih bolezni. Večji prašiči pa se čudovito hitro redijo in dobro prebavljajo. Zadoštuje že 1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zav. 8 din, po pošti 19 din. 3 zav. po pošti 35 din, 4 zav. po pošti 43 din. Mnogo zabavnih pisem. Pazite: pravi Redin se dobi samo z gornjo sliko.

Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1

Na deželi pa zahtevajte Redin pri Vašem trgovcu ali zadrugi, ker si prihranite poštino.

Domači zavarovalni zavod — zavaruje za smrt in dolžetost — za doto in gospodarsko osamostojitev — za rento, starostno preskrbo, preutitek, pokojnino — denar zavarovancev (njihova premijska rezerva) je varno naložen!

Zabtevajte prospekte in obisk zastopnikov! Iščemo zastopnike in potnike za vse kraje!

Zvezda, ki se je razletela. Sloviti ameriški zvezdoslovec prof. Milton Humason je odkril ogromno spiralno meglenico, ki potuje najmanj z brzo 40.000 km na sekundo skozi vesoljsvo. Kako ogromna je ta hitrost, je najbolje razvidno iz tega, da bi z njo v eni sekundi napravili pot

„DRAVA“ je prava

- zavarovalnica malega človeka

Maribor, Sodna ulica št. 1, v lastni palači
Glavno zastopstvo Ljubljana, Pražakova 8/I
in v Subotici, Manojlovičeva 5

Kdor želi sebi in svojem
dobro, se zavaruje pri
„DRAVI“

40 koles

odličnih zsmrk, nudi po starih
nizkih cenah dokler traja zaloga!
Pedešnik Fr., Radnik - Ljubljana

okoli zemlje. Doslej še niso utegnili izračunati daljave te meglenice od nas, prof. Humason pa sodi, da potrebuje njena svetloba do nas najmanj 230.000 let. V ostalem je ta meglenica sredi skupine kakšnih 200 manjših meglenic. Skoraj istovrstno so v zvezdarni na Mountu Wilsonu odkrili novo zvezdo, ki so ji dali ime »Nova Virginijac«. Ta zvezda se je morala pred nekoliko sto leti razpočiti in toliko časa je potrebovala njena svetloba, da je dospela do nas. Po računih gre v našem primeru za zvezdo, ki je morala imeti najmanj desetkratni obseg našega sonca in tudi svetlobnost tega razpočenega sveta je morala biti do stokrat večja od svetlobnosti našega sonca.

Moštova esenca Mostin

Z našo umetno esenco Mostin si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborni, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 stekla za 150 litrov din 25,—, po pošti din 45,—, 2 steklenici po pošti din 75,—, 3 steklenice po pošti din 100,—.

Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1

Na deželi na zahtevajte Mostin pri Vašem trgovcu ali zadrugi, ker si prihranite poštino.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostost velja za enkrat 5 din. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov, oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in naroba. Pristopnina za male oglase vs plačuje v naprej.

Prodaj

6000 kg sladkega, prvovrstnega sena. Zupet, Skočjan — okraj Krški.

Hlapca

h konjem za kmečko delo sprejemno. Plača 350 din. Grad Thurn pri Velenju.

1300 kg repe

prodaj. Kapus, Kozarje 7. Dobrova pri Ljubljani.

Kozalec - dvojni

8 stanov, dobro ohranjen, napredaj. Karel Cimprsek, Sevnica.

2000 kg detelje in sena

prodaj. Jote Maček — Sp. Zadobrova 3. D. M. v Polju.

»Čepina smola«

4 kg 3 din, 4 kg 18 din. — Ing. Prezelj, Ljubljana, Wolfova ul. št. 3-1, tel. 34-73.

Repe za krmo

prodaj. Rus, Log 20 - p. Breznica.

Vajenca

krepkega, za sodarsko obrt, sprejemno. Hrana in stanovanje v hiši. Ostalo po dogovoru. Sodarstvo Homan - Škofja Loka.

Pastirja

13—14 letnega, sprejem. Lukovica 14. p. Breznica pri Ljublj.

Kupim posestvo

v lepem kraju, v ravnini. Ponudba na upr. »Domoljuba« pod »Takoj« št. 3740.

Prodaj mlatičnice

s čiščenjem; šir. bubnja 65 cm. Deutz motor 5 KS na nafto. — Moravija 4 KS. Motorne firme. Sachs motor 100 cm³. B. M. V. 200 cm³. Ugodna prilika. — Za odgovor znamko. — Skrbinske. Sp. Hajdina, Ptuj.

Majerica ali majerja

poštenega in zanesljivega, sprejem. Plača po dogovoru. Naslov: Potočnik Ivana, Rečica št. 2.

Nijiva

7 mernikov posestva - ob državni cesti - in 50 m električnega kabla napredaj. Polzeve se: Podreča 2, pošta Smlednik.

Čevljarskega vajenca

sprejem. Vsa oskrba v hiši. Kurent Jernej, Črnuče 53.

500 kg pšenične slame

in sečenj suhih drv prodaj. Fr. Bezjak, Praška 24, p. Medvode.

Novo hišo

s 3 stanovanji, kjer je stanoval dr. Puc, poleg avto-postaje na Dobrovi, oddam v našem Polzeve se: Tomšič, Dobrova 16 - pri Ljubljani.

Hlapca

za kmečka dela in h konjem za vožnjo takoj sprejem. Valentin Gostinčar, Kleče 4, pošta Dol.

Dekle

sprejem za vsa poljska dela. Plačam 350 din. Franc Rode, mešar, Zaloška cesta 23, Ljubljana.

Deklica

14 do 16 let, sprejem. takoj. Prepeluh, Dobrunje pri Ljubljani.

»Rusolin«

zoper škurke, vrečica 6 din. — Ing. Prezelj, Ljubljana — Wolfova ul. 3-1.

17 letni fant

se želi izučiti čevljarske obrti. Zeli imoti hrano in stanovanje ter obleko pri gospodarju. Naslov v upr. »Domoljuba« pod števil. 3707.

Vseh vrst surave kože

tako goveje, telečje, svinjske itd., kupuje po najvišjih dnevnih cenah. — Usnjarija J. Lavrič, št. Vid pri Stični.

Kmečke dekle

pridno, sprejem. za vsa dela v gospodinjstvu ter v gostinji. — Samo poštena dekleta naj se ponudijo na naslov: Kline Ivan, posestnik in gostinčar, Čolnise pri Zagorju ob Savi.

Dobri čevlji

domačega izdelka — stalno na zalogi. Izdeluje tudi po naročilu: Petrič Jože, Cerknica.

Hlapca

17 do 20 letnega sprejem. Paternoster Iv., Studenec, D. M. Polje.

»Mikrolan«

zoper miši in podgane, 100 g 12 din; »Mikrolan« pasta 50 g - 14 din. Ing. Prezelj, Ljubljana — Wolfova ul. 3-1.

Dekle

vajeno kmečkih del in živine, sprejem. Plača po dogovoru. Poklukar Črtomir, Zeleče 64, Bled I.

Barometer

dobite zastoj, ako pošljete za stroške 5 din v znamkah na: Barometer, Ljubljana I. poštni predal 18.

Fige in brinje

za žganjekuho ima na zalogi trdka - Ivan Jelačin, Ljubljana — Askercova cesta 1 - telefon 26-07.

Dobre čevlje

vsakovrstnih oblik dobite pri Jernej Jeraj, Zapogo, p. Smlednik.

Lesene pode

prodaj. Gorjane Janec, Voklo 15, p. Senčur pri Kranju.

Evidenca slovaških državljanov v kraljevini Jugoslaviji

Poslanstvo Slovaške republike v Beogradu, Birčaninova ulica 28, pozivlja s tem vse državljane Slovaške republike, ki žive sedaj v Jugoslaviji, da se prijavijo do 15. marca t. l. V prijavi je treba navesti sledeče podatke:

- 1) Ime, poklic, rojstno leto, število članov v družini;
- 2) ime pristojne občine;
- 3) sedanje bivališče in kdaj se je priselil v Jugoslavijo;
- 4) ali ima slovaški potni list.

Dobro sosodstvo je pogoj za pravilno in uspešno delo

Slivovko, hruševce, pelinkovec in rum

si lahko prav poceni sami napravijo. 1 steklenica naše umetne esence za napravo 3 litrov slivovke, hruševca, pelinkovca ali rumu stane Din 80,— po pošti Din 43,—, 2 steklenici po pošti Din 73,—, 3 steklenice po pošti Din 100,—. Točna navodila na vsaki steklenici.

Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1

»Domoljub« stane 38 din za celo leto, za izostanost 60 din. — Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«, naročnino, inserate in reklamacije pa uprava »Domoljuba«. — Oglasi se zaračunajo po posebnem ceniku. — Telefon uredništva in uprave: 40-04. Izdajatelj: dr. Gregorij Pečjak. — Urednik: Jože Košček. — Za jugoslovansko tiskarno: Jože Kramarič.